

DOMOLJUB

Izhaaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 52.

V Ljubljani, dne 30. decembra 1909.

Leto XXII.

Srečno novo leto!

Prijatelji in znanci se pozdravljajo in stiskajo roke in si žele najsrečnejše novo leto. Tisoči pestro barvanih razglednic leté po pošti in v vezani in nevezani besedi naznanjajo »srečno novo leto«. Ves svet je poln voščil in blagih želja. Človek bi mislil, da mora zemlja prenehati biti solzna dolina, kajti če se le deseti del tega izpolni, kar si zdaj dobrega želimo, smo za vedno rešeni vsega zla.

Srečno novo leto! Ali je pa res srečno? V željah gotovo, ali pa tudi v resnici, to je vprašanje.

Nesrečno je novo leto gotovo za svobodomiselnje Nemce, ker jim je s sprejetjem dr. Krekovega predloga v državnem zboru vzeto upanje, da bodo tudi v prihodnje strahovali Slované v Avstriji, kakor so bili tega do sedaj navajeni. Če beremo njihova glasila, na vsaki strani vidimo, kako trepetejo pred bodočnostjo, ki obeta, združenim Slovanom prinesiti veselejše dni.

Nesrečno je pa novo leto tudi za naše domače liberalce. Upriporili so v preteklem letu strahovito gonjo zoper ljubljanskega škofa, ki so jo razširili preko mej slovenske zemlje. Od te gonje so si obetali za bodočnost najlepših sadov. Škof ob veljavo, katoličani zbegani, ljudstvo nezaupno, moč politične organizacije zrahljana — vse to so gledali naši liberalci že v svitu prihodnjega leta. Toda prišlo je ravno

narobe. Liberalna zloba razkrinkana, liberalci kot pohujševalci mladine na sramotnem odru, katoliško ljudstvo pa bolj kot kdaj poprej složno in zvesto udano svojim cerkvenim poglavarjem. In da je liberalna blamaža do vrha polna: naša politična organizacija po svoji dunajski delegaciji na višku moči in ugleda! V kranjskem deželnem zboru sprejete postave, ki vzemó zadnji vpliv liberalcem v naši deželi ter zagotovijo našemu ljudstvu novo dobo napredka in blagostanja — vse to pa po zaslugi S. L. S. — Jasno je, da vse to more pri naših liberalcih ob novem letu vzbujati le bridke občutke poparjenosti in nezadovoljnosti.

Največjo srečo pa seveda želimo svojim somišljenikom. Bog jim plačaj njihov trud in njihovo veliko podporo, s katero so dosegli, da »Domoljub« tako nevzdržno prodira med ljudstvom. Dolgo vrsto let že delujemo skupaj za verske, narodne in gospodarske koristi slovenskega naroda po krščanskih načelih, ki edino morejo biti geslo vsakega pravega slovenskega domoljuba. Ta načela hočemo z novim pogumom in podvojeno močjo zagovarjati neustrašeno tudi v bodoče! Brez strahu zremo v novo leto. Ali nam prinese težke politične boje? Šli bomo v borbo! Ali nam še bolj zaneté v domovini verski boj? Znali bomo braniti verske vzore! Naše geslo bo v novem letu brez ozira na desno in levo: Vse v čast božjo in v prid slovenskega ljudstva!

Deželni zbor kranjski.

Deželni zbor kranjski. Minoli torež se je zopet sešel deželni zbor kranjski kakor se čuje v daljše zasedanje. Od postav, ki jih je sklenil meseca oktobra, še nobena ni bila predložena cesarju v potrjenje. Dela mu pač ne bo manjkalo. Rešitve čakajo cestni zakon, volivni red in statut za mesto Ljubljana, kar bo izzvalo velik odpor liberalne stranke. Čuje se, da se namerava upeljati volivna dolžnost itd. Pred vsem se bo pa moral deželni zbor baviti temeljito z deželnim proračunom. Že deveto leto je preteklo od tedaj, ko je sklenil dež. zbor zadnji proračun. Minula leta so potekla v bojih za ljudske pravice in sedaj, ko je ta boj srečno končan, je pa treba postaviti deželno gospodarstvo na trdno podlago. Vsekako bo to zasedanje velike važnosti in zanimivo in »Domoljub« bo poročal o vsem hitro in kolikor mogoče natančno.

Političen pregled.

DRŽAVNI ZBOR.

Lepo božično darilo so pripravili naši poslanci Avstriji in zlasti slovenskim avstrijskim narodom. Vlada že ni mogla nikamor, državni zbor je bil vedno na istem mestu. Tu pa pridejo zastopniki malega naroda, za katerega je svet do pred kratkim komaj kaj vedel, in za katerega so imeli nasprotniki samo psovke in preziranje, ko je začel kazati, da ima pravico, pa tudi voljo in moč govoriti v javnosti, pridejo zastopniki tega naroda in napravijo z enim samim predlogom v enem dnevu red v političnih razmerah in potegnejo par-

lamentarni voz iz blata, v katero je bil zašel čisto brez njihove krivde. Kakšnega pomena je dr. Krekov predlog? Prva njegova zasluga je gotovo ta, da je rešil državni zbor in z njim mnogo postav velikega pomena, ki pa vsled boja proti vladi niso mogle priti v razpravo. Vse je pričakovalo, da vlada razpusti državni zbor in razpiše nove volitve. Naše poslance so napadali, da bi bili pripravljeni ubiti državni zbor zavoljo par mandatov, ki bi jih v novih volitvah morda še dobili. Toda s svojim predlogom so zamašili naši poslanci takim obrekovalcem usta enkrat za vselej. Državni zbor je rešen in pot za pošteno delo v ljudsko korist je odprta, ker sedaj ne more nihče več ovirati parlamentarnega dela iz strankarskih, nacionalnih ali katerihkoli podobnih ozirov. Poslanci, ki so stali v najhujši obstrukciji, so obstrukcijo sami odpravili. Zato pišejo sedaj listi o samoumoru obstrukcije, toda neopravičeno. Naši poslanci so namreč sklenili že davno pred obstrukcijo ozdraviti državni zbor temeljito z naglo operacijo. Toda treba je bilo čakati pripravnega časa, ki se je ponudil šele sedaj, ko so imeli vložene nujne predloge samo češki agrarci, na katerih edinih pomoč smejo računati naši poslanci v vseh slučajih. Edino od njih so smeli naši upati, da umaknejo svoje predloge v korist dr. Krekovemu predlogu, ki je bil vložen ravno še o pravem času. Češki radikali so namreč nameravali še isti dan vložiti 19 nujnih predlogov, ki bi jih ne bili umaknili za nobeno ceno, in parlament bi bil ubit. Tako so pa češki agrarci res umaknili svoje predloge, ki še niso bili v razpravi, in »Slovenskemu klubu« se je posrečilo prezračiti zbornico in spraviti iz nje one bolezenske kali, ki so morale delo državnega zbora. — Drugi uspeh dr. Krekovega predloga je ta, da je za vedno strta nemška premoč v Avstriji. Dokler ni bilo odpravljeno svojevoljno oviranje dela v državnem zboru, bi nam tudi čisto slovenska vlada ne bila mogla veliko pomagati, ker bi ji bili nemški zagrizenci lahko vsak čas odrekli državne potrebščine in bi bili s hrupno obstrukcijo lahko onemogočili vsako še tako pravično postavo, ki bi bila na korist avstrijskim slovanskim narodom in bi imela namen nekoliko popraviti krivice, ki se godé Slovanom že desetletja in desetletja. Zlasti velikega pomena pa je Krekov predlog sedaj, ko Slovani še nimamo tistega vpliva v vladi, ki nam gre. Sedaj so nemški nacionalci pri vsaki vladni predlogi, ki jim ni bila čisto po godu, enostavno zagrozili, da bodo razpravo o njej ovirali. To je bilo vladi že dovolj, da je svojo namero opustila. Seveda, da za žuganja od slovanske strani ni bila tako obzirna. Kadar so hoteli slovanski poslanci doseči kaj koristnega za svoje volivce, ali če so hoteli preprečiti kak protislovanski sklep zbornice, so bili vselej prisiljeni poseči po skrajnem sredstvu, namreč po obstrukciji. Seve-

da jih je nemško časopisje takoj razupilo kot cokljo parlamenta, ki ovira vsako ljudstvu koristno delo itd. S tem pa, da je zbornica sprejela predlog dr. Kreka, so take neznosne razmere enkrat za vselej odpravljene. Naši poslanci so nemške nacionalce in z njimi socialne demokrate postavili enostavno pred vprašanje, ali se sami odpovedo pravici do obstrukcije, ali pa priznajo tudi slovanskim poslancem pravico, preprečiti Slovanom sovražne sklepe z obstrukcijo, če ne gre drugače. Odgovor je bil mogoč samo da ali ne. Socialni demokrati so bili toliko pametni, da so žrtvovali obstrukcijo, da ne bi prišli v slabo ime pred svojimi volivci, nemški nacionalci pa niso mogli preprečiti predloga, ker jim je previdno ravnanje naših poslancev vzelo čas, da bi se pripravili. Velikanskega pomena je pa dr. Krekov predlog tudi za vprašanje, katere stranke naj bodo zastopane v prihodnji vladi. Slovani so sedaj, ko je nemogoča nemška obstrukcija, dovolj močni, da uresničijo to, kar zahtevajo že leta in leta. Vladi se pa sedaj ni treba več bati nemških zagrizencev, ki je tudi ne morejo nikakor več podpirati, ker so jim naši poslanci izvili iz rok edino orožje, namreč obstrukcijo. Zato ni več mogoče drugače, kot da dobé Slovani toliko mest v vladi, kolikor jih jim gre. Baron Bienenrth je izpremenbo vlade že napovedal v proračunskem odseku, in kakor se čuje, se začne pogajanja v tem oziru takoj po Novem letu. Sploh bo ves januar odločen za to, da se ustvari nova vladna večina, ki bo res voljna delati, in ne samo gledati na lastne strankarske koristi, kot dosedanja. Prihodnja seja zbornice bo šele v februarju. Sedanja vlada mora iti, kamor spada, in proračunski provizorij ter pooblastilo sklepati trgovinske pogodbe s tujimi državami, ki ga ji je dovolil državni zbor, ne pomeni nič več kot to, kar dovoli obsojencu zadnji dan pred izvršitvijo smrtne obsodbe. Tako je sedaj izvedena zadnja posledica splošne in enake volivne pravice, ki je dala pravico odločevati pri zakonodaji vsem državljanom brez izjeme, ker je šele s tem predlogom omogočeno, da poslanci res lahko zastopajo koristi onih, ki so jih poslali v državni zbor. Slovanom je napočila zarja bolj-ših dni. Nekaj je pa treba poudariti v tem zgodovinskem trenutku, namreč to, da slovenski liberalni poslanci niso bili edini v tem, ali naj glasujejo za dr. Krekov predlog, ali ne, in niso vsi enoglasno glasovali zanj. S tem so pokazali, da pripadajo stranki, ki si nikakor ne more lastiti zasluga za to, da so Slovani v Avstriji prišli do moči, da njihove usode zanj ne bo odločeval nihče drug kot Bog in oni sami.

DEŽELNI ZBORI

so sklicani, in sicer: zgornjeavstrijski, tirolski, goriški 27., kranjski, štajerski, moravski in šlezijski 28., bukovinski 29. decembra, nižjeavstrijski 3. in solnograški 4. januarja.

OGRSKO.

Zamotane ogrske razmere se bodo, kakor je sedaj upati, vendarle končno po sedmih mesecih malo razmotale. Sedaj je dobil pl. Lukač od cesarja nalogo, naj se pogaja s strankami in sestavi novo vlado. Wekerlova vlada je pogorela, ker je Justhova stranka prodrla v zbornico s svojim predlogom, naj se pošlje vladarju spomenica, ki naj zahteva samostojno ogrsko banko že z začetkom leta 1911. Lukač se sedaj pogaja z Justhom, ki je pripravljen podpisati novo vlado pod pogojem, da se zagotovi samostojna ogrska banka do l. 1911. in se izpelje volivna reforma. Upati je, da se položaj uredi. Koliko časa ostane urejen, je seveda odvisno od tega, kdaj bodo ogrski mogotci zopet začutili potrebo po zmešnjavi. — Mažari tudi še niso dovolili začasnega proračuna skupni vladi, in tako nastopi glede skupne vlade z Novim letom brezpravno stanje.

HRVAŠKO.

Proces hrvaških poslancev proti dr. Friedjungu in »Reichsposti« se je končal s tem, da je bil dr. Friedjung prisiljen priznati, da so listine, ki naj bi dokazale, da so bili hrvaški poslanci v zvezi s srbsko vlado in da so delali v času spora med Avstrijo in Srbijo protiaustrijsko politiko, ponarejene. Razprava je dokazala, da hrvaški poslanci niso taki veleizdajalci, kot so jih razupili nemški listi, ter da je popolnoma pogrešena politika avstrijske vlade, ki prezira tako važen narod na avstrijskem jugu, kot so Jugoslovani. Ne dá se tajiti, da je razprava nekatero poslance, zlasti Supila, pokazala kot može, ki morajo izginiti iz javnega življenja, ker drugače ni mogoča politika, ki bi ne glede na desno, ne na levo zasledovala res le koristi Jugoslovani, ne pa služila sebičnim namenom posameznikov.

SRBIJA.

Poslanec Gjorgjević je stavil v skupščini proti sedanji vladarski hiši naperjen predlog. V svoji resoluciji poziva kralja, naj se odpove zase in za svoje naslednike prestolu, skupščina pa naj mu za to zagotovi gotove letne dohodke. Utemeljeval je svoj predlog s tem, da je nemogoča vsaka uspešna zunanja politika Srbije ravno vsled kralja, katerega evropski vladarji nečejo med sabo. Predsednik skupščine ni dovolil o predlogu nobene debate.

NA GRŠKEM

je postalo po znani vojaški revoluciji neznansko tiho. Zdi se, da ta tišina ne obeta nič dobrega. Govori se namreč, da mislijo vpeljati vojaško vlado. Kralj se baje namerava odpovedati prestolu in se umakniti na neko angleško vojno ladjo. Angleška eskadra se bliža Grški.

V AZIJI

se baje pripravlja nova vojska med Rusi in Japonci. Rusi že pridno pošiljajo svoje čete na mejo, kjer imajo tudi

Japonci že mnogo vojakov. Vendar pa ni misliti, da bi se vojska začela že v kratkem času, ker imajo Japonci še preveč opravka s Korejci, ki se jim upirajo in so jim napadli že dva ugledna državnik v kratkem času.

LISTEK.

Skrivnost najdenke.

Povest. — Spisal Reimmichl.

(Dalje.)

Strašno razburjenje je zavladalo med navzočimi, ko je gospodinja izrekla o sebi tako težko obsodbo.

»Za Boga, Tilka, bodi pametna,« je vzkliknil mož trepetaje; »tako daleč vendar ne sega ljubezen do bližnjega, da bi ti sama sebe ovadila za tatico in s tem rešila pravega krivca... Saj ve vsak človek, da Lokarici ni treba kra-
sti denarja.«

»Ne pravim, da sem ga ukradla,« je vršela Tilka v svoji zbežanosti, »ne, nisem ga ukradla, samo izposodila sem si ga z namenom, da ti ga ob priliki vrnem.«

»Toda, Tilka, ne govori tako ne-spametno!« jo je prosil mož, »saj ni res, kar trdiš!«

»Ne morem izpremeniti tega, kar je res,« je odgovorila natiroma in si zakrila z rokami solzno obličje.

Tedaj je stopil orožnik bližje, upri svoj strogi pogled v ženo ter vprašal:

»Žena, ali je vaša trditev resna in bi si je ne sramovali tudi pred sodiščem?«

»Da!«

»Tudi če bi morala priseči, Tilka? Potrditi jo s sveto prisego pred živim Bogom?« jo je vprašal mož.

»Da!«

Lokarja je spreletela rdečica, bôl in srd sta odsevali z njegovega obličja; Lokarica pa se je sesedla na stol, bilo je ni drugega nego strah in sramota.

»Stvar se je torej dovolj pojasnila,« je pripomnil orožnik Lokarju, »tako da lahko s tovarišem odideva... Morda želite še kaj?«

»Hvala,« je odgovoril Lokar mrtvo, »kadar bom potreboval vaše pomoči, se bom javil.«

Orožnika z županom sta zapustila hišo, takoj nato so se razkropili tudi posli in zbežali pred grozečimi pogledi svojega gospodarja po vseh kotih; Lokar je stopil k Tilki, jo prijel precej trdo za roko in peljal v hišo. Tu sta sedla za mizo, drug za drugim vogalom, in dolgo, dolgo časa — molčala. Slednjič je prekinil mož mučno tišino, rekoč:

»Tilka!« Rekel je mehko, ljubeznjivo, ali vendar strogo in odločno.

Tilka ni črhnila besedice, marveč zakrila je obličje s predpasnikom in še bolj zaihtela.

»Tilka!« je prišel mož iznova, »ne morem verjeti, ne morem si misliti, da

bi bila ti nakopala naši hiši toliko ponižanje in sramoto... Čemu neki ti je bilo treba tatvine?«

»Tatvine?« je zajecjlala žena v solzah, »prosim te, zakaj zopet ta kruta, ta neusmiljena beseda...? Denar sem si samo izposodila in ti ga vrnem do zadnjega vinarja... Saj imam še zmerom tistih osemsto kron po materi.«

»Tilka, čuj vendar, da mi ni toliko do denarja, ali boli me, da si tako ne-spametno poteptala svojo čast in zvestobo... Da si me prosila, bi ti bil našel tisoč, da, pettisoč kron — bila si moje bogastvo, moja sreča, moje vse.«

»France, nujno sem potrebovala denar in ti si bil med tem z doma.«

»In zakaj mi nisi tega takoj povedala, ko sem se vrnil domov? Zakaj si me pustila letati po mestu ter loviti tatu, ki ga ni bilo? Zakaj si prignala to žalostno stvar tako daleč, da je prišla pred tuje oči, da bo govorila o njej cela vas, cela dolina? Pa bi bila vsaj včeraj zinila odrešilno besedico namesto danes!... Tilka, tvoja čudna neodkritost, lažnjivost in lokavost ti je nadelala strašno ime: tatnica!«

»France, ne bodi neusmiljen, brezsrčen!... Moj Bog, tatnica?«

»Ne vem druge besede.«

Žena je nagnila glavo kvišku in se ozrla vanj preplašena, pobledela kakor smrt... Njene črne oči so se zdele še bolj temne in nedoumne, kakor bi zrl skoznje strahovi... Bila je kakor marmorni kip, tako lepa in žalostna. Tedaj se je v možu zbudilo vnovič sočutje, vnovič mu je vzplamtela v srcu ljubezen do žene. Pomaknil se je bližje in rekel krotko, skoraj sladko:

»Tilka, morda se bo končno zadeva drugače odvozljala, kakor je videti na prvi pogled... Nemara bi se dalo tvoje ravnanje opravičiti, če bi vedel vzrok, ki te je tiral do tega nepremišljenega koraka. Tilka, kar povej mi, čemu si rabila denar?«

Lokar je čul bolesten zdihljaj, ali besedice niso izpregovorila Tilkina ustna.

»Tilka, ali si čula in umela, kar sem te vprašal?«

»Da!« je odgovorila komaj slišno, »ali povedati ne morem — ne smem.«

»Zakaj ne smeš povedati?« se je razvnel mož.

»Ker mora ostati tajno!«

»Tajno? Svojemu možu hočeš prikrivati?... O Tilka, ne ženi me do obupa!... Vsak utripčaj mojega srca je pričal o moji ljubezni do tebe, ljubil sem te kakor svojo dušo, svojo srečo! — Zaupal sem ti najnežnejše globine svojega srca, ležale so pred teboj kakor odprta knjiga in ni senca ti ni ostala v njih prikrita... Bil sem uverjen, da sem si naklonil tvoje zaupanje, tvoje srce... In zdaj — tak prepad med tvojim in mojim srcem?... Tilka, rotim te pri vsem, kar ti je svetega, ne delaj svojega moža nesrečnega — uničenega!«

Sklenil je roke ter jih povzdignil pred njeno obličje kakor v molitvi.

Tedaj se je zganila tudi žena, zdrsnila pred njim na kolena ter zaihtela:

»France, pri najini večni ljubezni, pri najini srčni sreči, in če me imaš le še količ kaj rad, te prosim, ne terjaj od mene odgovora, vsaj topot ne! Pusti, da ohranim skrivnost v sebi — to bo najlepši dokaz tvoje ljubezni, hvaležna ti bom zanj vse žive dni... Glej, prosim te tako srčno in zaupljivo, kakor bi prosila Boga.«

»Bog nam odpusti samo tedaj, če se obtožimo svojih grehov,« jo je zavrnil mož srdito.

»V tej zadevi mi vest ne očita niti najmanjšega greha.«

»Ali nekaj tujega, sovražnega se je vkljub temu vgnezdilo med nama... Tvoje srce ni več popolnoma moje, kakor je bilo nekdaj.«

»Samo tvoje je — prisegam ti pri vseh svetnikih!«

»Potem mora biti kaka krivda ali kak prestopok iz prejšnjega časa, ki te gloda v srcu.«

»Ne, ne! — Bog mi je priča. France, ali res več ne zaupaš svoji ženi?«

»Človeku, ki se je prvič pokazal nepoštenega, se drugič več ne verjame... Ako mi takoj ne pojasniš skrivnosti, moram dvomiti o tvoji poštenosti.«

»France, ti si krutega in trdega srca do mene.«

»Ne, premehak in predober sem... Kar te prosim in zahtevam, si mi dolžna povedati... Tilka, ni za ped ne odstopim od svoje terjatve... Sili me do tega lastno dobro ime in čast hiše... Nakopala si nam sramoto in ponižanje, omadeževala si naše družinsko življenje. Samo s tem moreš poravnati in izbrisati svojo krivdo, če mi odkrito zaupaš skrivnost, ki jo hraniš v srcu.«

»France, Bog mi je priča, da sem ti samo zato vzela denar, da bi se ne zagrenila najina srčna sreča, da bi ne minila najina ljubezen... Toda, moj Bog, malo da nisem izblebetala...«

»Torej vendar... Le nadaljuj!«

»Ne morem — za ves svet ne!«

»Če ne — je minila najina ljubezen, minila za vselej!«

Strašen boj je divjal v srcu mlade Lokarice. Dvoje krutih stvari ji je bilo torej danih na izbero, ena hujša kakor druga: izgubiti ljubezen in srečo svojega moža ali pa nastopiti v javnosti kot otrok ubijalca in požigalca Jošta ter prevzeti nase srd in sovraštvo cele občine. — Mož je videl njen notranji boj, ali obenem je tudi opazil z njenega obličja, da ne bo razodela skrivnosti. Zato je dejal osorno:

»Nemara tudi veš, da lahko s silo spravim iz tebe, česar nečeš izlepa povedati?«

Pri teh besedah so se Lokarici zaiskrile oči v prezirljivem ponosu in odgovorila je prešerno:

»Rada bi poznala človeka, ki bi bil tako oblasten! Torej s silo, praviš? Ne branim ti: le pokliči orožnike, da me odpeljejo in postavijo pred sodnika!«

»Tega ravno ne mislim, ker nečem tvoje sramote oznanjati vsemu svetu, ali...«

»Kaj ali...?«

»Menda vidiš, da ne moreva ostati še nadalje skupaj, če ne izpremeniš teh razmer?«

»Torej mi boš pokazal vrata?«

»Sama si si jih odprla. Izberi si sama pot — če bi bila pametna, bi zado- stovalo nekaj odkritosrčnih besedi in stvar bi bila končana.«

»France, tvoje srce je kakor ka- men, trd kamen.«

»Ne maram žrtvovati svoje časti goljufivemu srcu nepošteno ženske.«

»France, kesal se boš teh besedi... Le pojdi k župniku ter mu sporoči na- jino ločitev, ne bom ti delala zapreke.«

»To lahko ti storiš... ti imaš najin razdor na vesti.« (Dalje.)

Razgled po domovini.

Hitra obnovitev naročnine ob no- vem letu je ena izmed najlepših last- nosti naročnikov. Naročniki »Domo- ljuba« so se v tem oziru še vedno ska- zali in se bodo gotovo tudi letos. Da bodo to tem rajše storili, vošči uredni- štvu in upravištvu vsem prav od srca: Srečno novo leto!

Ij **Nenavađen Božič** smo imeli le- tos. Druga leta navadno leži sneg in je mraz, da vse poka. Letos je bilo gorko in brez snega. Pred svetim dnevom so hodili nekateri otroci bosí po cesti. Izredno lep in gorak je bil sveti dan. Solnce je toplo sijalo in toplomer je opoldne v senci kazal 15° C. To priliko so porabile tudi čebelnice, da so zapu- stile panje in se prašile pred čebelnja- kom, da je vse migljalo, kakor spomla- di. Čebele so se sčistile, nosile mrtvece iz panjev in srkale po tleh vodo, katero so že neobhodno potrebovale. Za mar- sikateri panj je bil to rešilni dan. — Iz Kasaz pri Petrovčah v celjski okolici je poslal prijatelj »Slovenca« živega metuljčka, ki je v praznikih veselo frfotal v uredništvu. — Rešilna dela na Barju so se nadaljevala. Voda je nekoliko upadla. Z ljubljanskega Gra- du si je na stotine Ljubljančanov ogle- devalo povodenj na Barju.

Srce za blagor ljudstva imajo libe- ralci. V državnem zboru je bila pred Božičem sprejeta pogodba z Rumunijo in pooblastilni zakon. Ustavljali so se z vso odločnostjo kmečki poslanci. Na- ši poslanci so storili vse, da bi odvrnili od ljudstva ta hudi udarec, ki s po- godbo preti. In liberalci? Ti pa pridejo in se posmehujejo našim poslancem, ker so se toliko trudili, da bi varovali koristi slovenskega kmeta. Naši pos- lanci so glasovali proti trgovinskim pogodbam, liberalci Hribar pa je gla- soval za pooblastilni zakon. Taki prija- telji ljudstva so liberalni poslanci.

Belokranjska železnica. Pretekli teden se je vršila revizija nove trase za belokranjsko železnico. Komisiji so bili predloženi trije načrti, in sicer dva za progo Novo mesto-Črnomelj in eden za Črnomelj-Metlika. Velika večina se je izrekla za to, da se gradi železnica kot glavna proga čez Črnomelj in Gradac v Metliko.

Oskrbovanje dežele z elektriko. V železniškem ministrstvu se je vršilo v četrtek, dne 23. t. m., posvetovanje o iz- koriščenju vodnih sil na Kranjskem za elektrotehnične namene. Posvetovanja so se udeležili razven zastopnikov že- lezniškega ministrstva tudi odposlan- ci deželnega odbora deželni glavar Šu- klje, deželni odbornik dr. Evg. Lampe

in deželni višji stavbeni svetnik Klinar. Znano je, da je deželni odbor napravil načrt, da oskrbi z električno centralo, ki se bo gradila, vso deželo z elektriko. Kranjska dežela bi vstopila pri vseh delih kot podjetnica. Zastopniki so se zedinili na pogodbo z ozirom na prve študije projekta. Tvrdka Redlich-Ber- ger se je pooblastila za napravo vodne- ga katastra in načrta. Velikanskega pomena bode ta naprava za vso kranj- sko deželo.

Preselil se je g. dr. Leskovar, več- letni vodja odvetniške pisarne dr. Šu- steršičeve, iz Ljubljane v Maribor, kjer otvori svojo odvetniško pisarno.

Liberalci med seboj v laseh. Sta- rešinstvo radikalcev je pozvalo svojega zastopnika dr. Žerjava, naj izstopi iz izvrševalnega odbora liberalne stran- ke. Žerjav bržkone ne bode več upal o edinosti liberalne stranke govoriti.

V državni zbornici je bil sprejet dr. Krekov predlog, ki onemogočuje vsako obstrukcijo. Novi poslovnik je tudi ce- sar že potrdil. Ko je prišel dr. Krek na dan s spremembo poslovnika, so zlasti nemški liberalci zagnali krik, ker do sedaj je bila obstrukcija njih edino orožje. Kakor pa vidijo kranjski libe- ralci nemške, tako sodijo potem še sa- mi. Ko so preje z vsem ognjem zagovar- jali, da se mora streti obstrukcija, so sedaj začeli vpiti, da bo nov poslovnik vzel zadnje orožje. Vsi drugi poštene li- sti pozdravljajo dan, ko se je spre- menil poslovnik kot zgodovinski dan, in ko niti Nemci ne morejo tajiti, da se z novim poslovníkom Slova- nom obetajo boljši časi — »Slovenski Narod«, ta seveda mora pisati na- sproti. Celo liberalna »Edinost« piše: »Opravičena je nada, da začenja z novim poslovníkom tudi nova doba za toli težko skušane avstrijske nare- de. Zato pa se pridružujemo tudi mi odkrito in z veseljem aplavzu, s kate- rim je pozdravljala zbornica minolo soboto dr. Kreka.« »Edinost« gotovo ni prijazna S. L. S., vendar ne upa biti resnici v obraz. »Slov. Narod« pri no- benih stvari ne more skriti svoje zavisti. Če bi prišel predlog od liberalcev, prav gotovo bi jih »Narod« v nebesa povzdi- goval, sedaj pa, kako naj piše po vesti, ker z resnico bi moral toliko sovraženo S. L. S. in njene voditelje hvaliti, pe- ščici svojih poslancev pa odrekati vsa- ko politično razsodnost.

Imenovanje. Trgovinski minister je imenoval ministrskega koncipista v trgovskem ministrstvu g. dr. Leona Stareta ministrskim podtajnikom,

Sirotišnica v Kranju. Vincencijeva družba v Kranju je sezidala letos novo hišo, v katero so se preselile usmiljene sestre iz Zagreba, ki bodo vodile siro- tišnico in stregle bolnikom po hišah. Tak zavod je bil za Kranj prav potre- ben. Dne 23. t. m. je gospod dekan kranjski blagoslovil novo hišo.

Protialkoholna učiteljska zveza se ravnokar snuje. Ta najnovejši pojav med slovenskimi učitelji moramo kar najiskrenejše pozdravljati, kajti ravno učitelji imajo največ prilike ljudstvo poučiti o strašni vladí alkohola in za- nesti med narod delovanje za zmer- nost.

Povodnji v nenavadnem času. Iz vseh krajev prihajajo poročila o ško- dah, ki so jih napravile povodnji. Ljub- ljansko barje je pod vodo, veliko škodo je napravila povodenj v Idriji, na kam- niški železnici je voda raztrgala progo.

Častni kanonik ljubljanske stolne cerkve je postal ribniški dekan gosp. Francišek Dolinar.

Dunajski kardinal dr. Gruscha, ki je že dopolnil 90. leto, dobi v kratkem pomožnega škofa v osebi tržaškega škofa dr. Nagla, ki postane naslednik dr. Grusche. Sedanji dunajski pomožni škof in generalni vikar Marschall od- stopi.

Umrla je v Škofji Loki gospa Ma- rija Juvan. Bila je krščanska žena in velika dobrotnica siromakom.

Volitve na Goriškem. Pri nado- mestnih deželnozbornskih volitvah na Goriškem, ki so se vršile minolo ne- deljo je zmagal z veliko večino kandi- dat S. L. S. gosp. Franc Zlobec, ki je dobil 2500 glasov več kot liberalci, agrarci in socialni demokrati. Goriška je pokazala s to krasno vspelo volit- vijo, da hoče iti po načrtani poti ne- vstrašeno do popolne zmage naprej.

V smrt obsojen. Pred mariborsko porotno sodnijo na Štajerskem sta stala dva mlada morilca 17-letni Franc in njegov 24-letni brat Anton Neu- bauer. Letos dne 7. oktobra sta bila skrita ob potu za grmom ter čakala, kdaj pride mimo Franc Ploj, raznaša- lec kruha. Nameravala sta ga napasti in oropati. Ko je prišel nesrečnež mi- mo, sta skočila nanj, starejši brat je vrgel Ploja na tla in dal mlajšemu bra- tu nož v roke ter mu ukazal, naj ga zabode Ploju v trebuh, kar je ta tudi storil. Nato sta oba oropala umorje- nega Ploja. Našla sta pri njem okoli 10 kron, ki sta si jih razdelila med se- boj. Truplo umorjenega sta vrgla v Muro. Orožništvo je morilca kmalu prijelo. Pred mariborskim porotnim

sodiščem je bil obsojen starejši morilec Anton v smrt na vislicah, mlajši pa, ker nima še 20 let v dvajsetletno težko ječo.

V postojnski jami so našli pred malo dnevi še dve veliki, dosedaj še nepoznani dvorani, polni najkrasnejših kipov. Pogumen raziskovalec se piše Perko.

Gospodarske šole v Avstriji. Leta 1897/98. je bilo v Avstriji 175 gospodarskih šol z 8563 učenci. Od teh so bile 3 visoke z 1077 dijakov, 3 akademije, 9 srednjih šol, 2 višji vinogradniški šoli in ena višja pivovarska šola z 1874 učenci. Dalje je 41 kmetijskih s celodnevni podukom, 80 z zimskim podukom, 17 mlekarških in gospodarskih, 24 nižjih šol za hmeljarstvo in 2 pivovarski šoli. Toliko stori Avstrija za povzdigo gospodarstva, a Slovenci nimamo od tega skoro — nič.

Učiteljska imenovanja. Imenovani so za nadučitelje gg. Jožef Svetina v Zaljno, Jožef Krauland v Belopeč, Ivan Bajec v Št. Vid nad Ljubljano, Franc Fabinc na Dobrovo, za učitelje oziroma učiteljice Marija Jurjevčič v Ligojno, Angela Cenčič v Kamnik, Izabela pl. Föderperg v Brezovico, Roza Černe v Rudnik, Ivana Šmolej v Planino, Ivan Arnšek in Albina Golob v Ljubljano na šolo pri sv. Petru, Antonija Albrecht v Mekinje. — Ljudsko šolstvo se je letos pomnožilo za 42 razredov. Učiteljskih moči je 886.

Zopet žrtev alkohola. Dne 1. oktobra 1909 je v pijanosti zaklal kmet Štefan Klemen iz Slovenje vasi svojo lastno hčerko Ano, 19 let staro. Ko je šel z nožem nad svojo ženo, je hotela hčerka braniti mater, a jo je oče zaklal, da je bila takoj mrtva.

Samoumor v Kamniku. V Kamniku se je ustrelil Italijan Ivan Bianchetti. Pred samoumorom je izpil pol zelenke žganja. V žganju iščejo tedaj samomorilci svojo moč. Bianchetti je bil nercerkveno pokopan. Bianchetti je bil sokol.

V katoliško cerkev je stopil iz protestantske učenec meščanske šole v Celju.

Promovirana doktorjem sta bila gg. Viljem Pfeifer in Josip Regali, oba iz Ljubljane.

Dva otroka zgorela. V soboto je nastal pol ure od trga Ljubno v Savinjski dolini ogenj, ki je vpepelil gospodarsko poslopje. Zgorela sta tudi dva otroka. Sumijo, da sta ogenj povzročila otroka sama, ki sta se z vžigalnicami igrala.

O pokojnem gospodu župniku Lovrenciju Krištofič. Dne 11. decembra zvečer ob 9. uri je prominul v Škofji Loki po dolgi in mučni boleznini večkrat previden s svetimi zakramenti preč. g. zlatomašnik in vpokojeni župnik kovorski Lovrencij Krištofič, ter je bil dne 12. decembra v spremstvu 11 duhovnikov pokopan. Pogreba se je tudi udeležilo precej veliko ljudi iz Hrastja in nekaj iz Kovorja. Ranjki gospod se je rodil na Lancovem (fare radovljiške)

dne 5. avgusta 1831 in je bil v mašnika posvečen dne 30. julija 1857. Imel je brata duhovnika Petra, ki je bil rojen leta 1816., v mašnika posvečen l. 1841. in je umrl l. 1873. kot župni upravitelj na Vojskem. Ta brat Peter je našega Lovrencija gmotno podpiral, da se je mogel šolati in postati duhovnik. Gospod Lovrencij je na mnogih krajih služboval. Kot kaplan je bil v Št. Vidu nad Cerknico tri leta, v Zagorju ob Savi 4 leta, na Bohinjski Bistrici 3 leta, na Breznici pa 6 let. Župnikoval je v Šent Ožbaltu 8 in pol let in v Kovorju 19 in pol let. V Hrastju je bil kurat 7 in pol let in meseca aprila se je preselil v Škofjo Loko, kjer je bival pol leta. Ranjki gospod je veliko popotoval; že kot dijak je bil na Bavarskem, kot župnik pa je bil v Rimu in v Lurdu. V družbi je bil šaljiv, pa njegova šala ni nikogar žalila; bil je ljubeznjiv tovariš in dobitnik revežev. Rekel je včasih: Nikogar brez potrebe žaliti, pač pa, če je mogoče, ga razveseliti in mu dobro storiti. Najboljša hranilnica je ubogaime dajati, zakaj s tem človek Bogu posodi, ki vsakemu obilno povrne. Dasi je pokojni župnik v boleznini velike muke trpel, bila pa je smrt njegova lahka, brez vsega boja, ravno ko so nune uršulinke molile za njega srečno zadnjo uro. — Zapuščina njegova je bila le neznatna, ter je še v zadnji volji nekaj odločil za dobre namene. Res je, blagor njim, ki v Gospodu umrejo, ker njihova dela gredo za njimi. Bodi blagi gospod prijateljem in znancem priporočen v pobožno molitev. Počivaj v miru!

Dvanajst Marijinih pesmi za mešan zbor, zložil Stanko Premrl. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena partituri 1 K 80 vin., posameznim glasovom po 40 vin. — Gospod Stanko Premrl, vodja stolnega kora v Ljubljani, nam podaja prelepo božično darilo v obliki Marijinih pesmi; prvi sad njegove muze, odkar se je povrnil iz visoke glasbene šole, in sicer zreli sad, ki ga ni treba še le mediti, ampak se zamore takoj postaviti na mizo, da se vžije. Premrl vé, kaj hoče, on ne hodi shojena pota, ampak krene lastno pot. Motivi njegovih pesmi so elegantni, enako oddaljeni od prevelike mehkobe, kakor od one puščobe, ki se ne prilega svojstvu našega naroda. Pesmi so prijazne, iskren polet rahločutnega skladatelja, harmonija čista kot steklo, postop glasov izredno samostojen, oblika pesemska, a ne šablonska. — Vsaka pesem ima svoje vrline, a poseben vtis bode naredilo krasno stopnjevanje proti koncu pete številke. Nekaj posebnega so tudi sekvence v številki enajsti, najprej v moškem in potem v mešanem zboru. — Tisek in papir je lep, izdaja korektna. Sopran in alt, tenor in bas sta tiskana skupaj. — Veseli smemo biti teh pesmi, ker ž njimi se je obogatila naša cerkveno-glasbena literatura za lepo delo. Vsem pevovodjem pa bodi povedano: Nihče naj ne izvaja teh pesmi (in nobenih), da jih ne bi teme-

ljito naštudiral in se zlasti ne oziral na »tempo«. Vsi odri pa, ki se bodo potrudili zanje, bodo imeli izreden užitek.

P. Hugolin.

Jakoba Alešovca »Izbrani spisi«. I. zvezek: »Kako sem se jaz likal.« I. del. Priredil Jožef Volc. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena brošir. izvodu 1 K 20 vin., vez. 2 K. — Alešovca ni dosegel v šaljivosti noben slovenski pisatelj. Škoda bi bilo, da bi se pogubili Alešovčevi spisi; njegova nedosežna šaljivost, priprosto, odkrito pripovedovanje, prepleteno z bogatimi zakladi zdravega humorja, lepimi mislimi in pametnimi nauki, je pristno ljudsko in zato vredno, da se zopet spravi med ljudstvo. Alešovcev list »Brencelj«, ki je doživel 17 letnikov, in čigar najboljše članke smo prihranili za poznejše zvezke »Ljudske knjižnice«, je našel visok odmev v najširših slojih in imel velik vpliv na mišljenje in čutenje Slovencev v onih časih, ko se je jela probujati naša narodna zavest.

Naročajte se tudi na »Zlato Dobro« ali: Treznost slovenskega naroda! Za treznost delati je potreba povsod. Ni je fare na Slovenskem, kjer bi se ne pilo preveč. Da se pa ljudje za treznost zanimajo, potrebujejo poduka, branja. Kdor torej dela za razširjanje treznostnega glasila, dela že samo po sebi tudi za treznost. Posnemajte povsod župnijske Smlednik, kjer imajo v vsaki vasi po en izvod »Zlate Dobe«! Kar je mogoče tukaj, je mogoče tudi drugod. Če pa je mogoče, zakaj bi se ne zgodilo? Na delo tedaj za glasilo treznosti in s tem za treznost samo! »Zlata Doba« stane 3 K in se naroča v Marijanišču v Ljubljani.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Andr. Oblak, trg., Škofja Loka. — Radi potrjujemo, da Vi niste pisali dopisa iz Zabnice, kakor sploh še nobenega dopisa za »Domoljuba«. — Ob tej priliki prosimo vse dopisnike, da nam tudi v novem letu ostanejo zvesti; poročajte pa kratko in stvarno, ter samo golo resnico! — Veselo in srečno novo leto!

Gorenjske novice.

Iz ljubljanske okolice.

Dobrova pri Ljubljani. Poziv in vabilo. Leto je pri koncu. »Domoljub« je imel pri nas letos 132 naročnikov, ki so mu ostali vsi zvesti do konca leta. Čast jim! Ker je pa novo leto že pred vratmi, se vabijo s tem vsi dobro misleči Dobrovčani cele župnije od prvega do zadnjega na naročbo »Domoljuba« za bodoče leto, da se tako število naših »Domoljubarjev«, če ne potroji, pa vsaj podvoji, kar bi jim bilo v največji ponos tudi pred širnim svetom. Torej z veseljem na naročbo »Domoljuba« vsak, ki je dobre volje!

Iz Matene pri Igu. Kakor smrt nikjer ne zbira, tako tudi pri nas ne. Dne 23. decembra smo pokopali obče-spoštovanega 38-letnega posestnika Jakoba Kramarja iz Matene. Ranjki je bil zvest pristaš S. L. S. in tudi dolgoletni naročnik »Domoljuba«. Kako je bil priljubljen, pokazal je njegov pogreb, ki se ga je udeležilo veliko število ljudstva. Imel je ranjki krvno jetiko, ki ga je spravila v prezgodnji grob. Zapušča žalujočo ženo in otroka. Bodí mu zemljica lahka!

Brezovica, 26. decembra 1909. Že mesec dni je, kar je dovršil fresko-slikanje naše župne cerkve gosp. Simon Ogrin, pa nismo še brali nikjer kaj o njegovem delu. Morda bo kak izvedenec kaj poročal o tem? Za naša katoliška društva bi radi imeli tudi katoliški dom. Pa nimamo zanj ne prostora, ne denarja. Upamo, da bodo naši Orli in društveniki kat. izobraževalnega društva v novem letu tudi za to bolj zavzetni. — »Slovenec« je preneglo pogledal v naš poštini urad in mu zato ne zamerimo, da je o njem, napačno podučen, tudi nekaj neljubega zapisal. Drugič bo pa bolj previden. Naš župan se že od 13. maja brani županstva, pa vendar še županuje. Pravijo, da ga liberalci nikakor ne pustijo od županstva na Brezovici. Tako ljub jim je.

Iz Črnuč. Dne 5. decembra t. l. se je ustanovila posojilnica in hranilnica in slov. kat. izobraževalno društvo, a dne 19. decembra se je pa sestavil odbor po tem-le vzporedi: Predsednik vlč. g. Nikolaj Stazinski, župnik; podpredsednik g. Iv. Čibašek, posestnik na Črnučah; tajnik g. Kurent Jernej, čevljarji pomočnik na Črnučah; tajnikov namestnik g. Albin Lampič, krojaški pomočnik na Črnučah; blagajnik g. Franc Lampič, krojaški pomočnik na Črnučah; blagajnikov namestnik g. Ivan Vavpotič, mizarjski pomočnik na Črnučah; knjižničar Fr. Trefalt, organist na Črnučah. Odbor je sestavljen iz prav vnetih udov, ki si bodo gotovo prizadevali, da bo društvo dobro uspevalo. Dva vria fanta sta že nekaj podučnih knjig darovala društvu, prosimo še tudi druge, da bi darovali našemu mlademu društvu kakih podučnih knjig. Vsaka najmanjša knjiga je dobro došla ter se hvaležno sprejme. Tudi izven naše župnije se iščejo dobrotniki. Sprejemajo se pa tudi drugi darovi, bodisi v denarju ali kaj družega. Podpirajte torej naše mlado društvo, da postane čvrsto. Darovi se pošiljajo: knjige na slov. kat. izobraževalno društvo, a druge darove sprejema g. Franc Lampič, krojaški pomočnik, oboje na Črnuče, p. Ljubljana. — Kaj pa je z abstinenco? Vpisovalne pole ima organist Fr. Trefalt, kateri sprejema ude obojega spola. Dragi Črnučani, agitarajte od hiše do hiše, da se jih čim več vpiše! Tudi k društvu marljivo pristopajte! Tukaj bo vedno dovolj poštene zabave, poduka in berila! Na delo torej za izobrazbo ljudstva, posebno mladina!

F. T.

g Jarše. Malokdaj berete poročilo iz našega kraja. Danes je prišlo nekaj na vrsto, pa še to je žalostno. Končarjevo hišo je letošnje leto vzela smrt v najem, in napravila v nji veliko razdejanie. Januarja meseca je umrl oče in zapustil ženo in šest otrok. Poleti je padla pod smrtno koso 12-letna hčerka. V zadnjih štirinajstih dnevih je pa žalostna mati izgubila kar štiri otroke. Dve hčerki so pokopali en dan. Kmalu nato je umrl 13-letni sinko, in na sv. Štefana pa največji up uboge matere 17-letni Matijček. Zadnji sinček, ki ga ima še mati, se tudi bori s smrtjo. Najstarejši Matijček je bil že cel gospodar, priden in delaven; bil je tudi član šentpeterske mladeniške Marijine družbe. Žalostna je spremila Marijina družba z zastavo rajnega Matička Vidmar, ki je bil vedno zvest ud. Upamo, da je Marija združila dobrega očeta z njegovimi otroci pred prestolom Božjim. Žalostno mater naj tolaži usmiljeni Bog.

Selo. V nedeljo po novem letu 2. januarja 1910 nas bo zopet razveselilo Katol. slov. izobraževalno društvo z lepo božično igro. Igra ima v sebi globoko vsebino, in je za naš kraj posebno pripravna. Uplivala bo do dna srca. Kot uvod k igri bo govoril naš dični ljudski govornik dr. Jerše, ki je že pri zadnjih predstavah pridobil srca vseh. Udeležimo se tudi te predstave v najboljše številu. — Občni zbor Katol. slov. izobraž. društva bo v nedeljo 9. januarja ob 4. uri popoldne v salonu gospoda Oražma izven gostilne. Vsi člani in članice pridite gotovo.

Iz St. Vida.

Srečno in obilno blagoslovljeno novo leto želi šentviški novičar vsem »Domoljubovim« naročnikom in prijateljem krščanske organizacije. Pod naslovom »Iz St. Vida« bomo tudi v bodočem letu objavljali vse važnejše novice, ki se bodo pri nas zgodile. Na nasprotnike se ne bomo veliko ozirali, saj njihovo delo ne obstoji v drugem kakor v obrekovanju, kričanju in razdiranju tega, kar poštene ljudje po dolgem trudu napravijo.

Razširjamo dobro časopisje! Ko bo število naročnikov »Domoljuba« poskočilo na 200, prejemale ga bomo v trafiki gospodične Zakotnikove že ob četrtkih zvečer za znesek 2 K 70 vin. Vsak dosedanji naročnik naj pridobi še enega novega. »Domoljub« naj ne manjka v nobeni hiši.

Društveno življenje. V nedeljo, 19. t. m. je bil v telovadnici Orla mladeniški sestanek, ki je vključno skrajno slabemu vremenu zelo dobro izpadel. Predavala sta gosp. Terseglav in kaplan Tomelj. Po sestanku se je vršila okrožna seja. — Na praznik sv. Štefana so dekleta Marijine družbe zase priredile ljubko božičnico z govorom, deklamacijo in petjem; v Dravljah pa je isti dan v izobraževalnem društvu predaval g. vodja Mihelič. — Na Novega leta dan popoldne bo v Čebavovi dvorani

javno predavanje za žene in dekleta. Predaval bo gosp. kaplan Tomelj. — V nedeljo, 2. januarja, priredi ravno tam veselico tukajšnje gasilno društvo. Na vzporedi je: govor gosp. župnika Zabreta, deklamacija, petje in igra.

Občinske zadeve. Naklade za leto 1910. se je v seji, 22. novembra t. l. nastavilo sledeče: za občinske potrebe 7 odstotkov, za gozdnega čuvaja 6 odstotkov, za šolo 10 odstotkov in za pokopališče 10 odstotkov; skupaj 33 odstotkov.

Šolske zadeve. Nadučiteljem je imenovan gosp. Ivan Bajec, dosedaj nadučitelj v Spodnji Idriji; vodja obrtne šole ostane gosp. Viktor Mihelič. — Krajni šolski svet je v svoji zadnji seji sklenil prositi deželni šolski svet, naj se na naši šoli vpelje nerazdeljen dopoldanski poduk, tako da bodo otroci 3., 4. in 5. razreda hodili v šolo samo dopoldne. Te naredbe bodo gotovo vsi starši zelo veseli. — 6. razred se bo najbrže vpeljal takoj, ko bo dovršeno novo šolsko poslopje.

Nekoliko odgovora. Nekateri se čudijo, zakaj na neumnosti, ki so v zadnjem času nakopičene v liberalni gnojni jami, ki se imenuje »Slovenski dom«, ne odgovarjamo. Najbolj se temu čudijo tisti, ki to gnojno jamo vsak teden zakladajo. Da dobe še nekoliko več korajže, jim povemo danes to-le: Mi odgovarjamo z delom! Prvo naše delo pa je, da uničimo zadnje ostanke liberalizma, kar ga je še zapustil Žirovnik, moč slabega spomina, v naši občini. Liberalizem pa smatramo mi za svinjarijo med slovenskim ljudstvom. V dokaz, da je to res svinjarija, navedemo nekatere najbolj dišeče cvetke iz gori omenjene gnojne jame. V »Slovenskem Domu« beremo, da so naši somišljeniki: boječji volički, napadajo z nožmi in koli, krulovi, podle duše, čukicigani, banda, kimavci, pohujševalci, kajni, kavke, zabiti, ovađuhi, podrepniki in podrepnice, biki, žrebci in mrijsci, tercijalke, volički in oslički itd., itd. V takem blatu se valjajo naši nasprotniki. Ker jim je tega blata v njihovi štali preveč, ga mečejo na naše somišljenike, ki si bodo to sramočenje dobro zapomnili. Če še pripomnimo, da so v ozki zvezi s temi napadi na poštene naše moze in žene, fante in dekleta znani liberalci in liberalke, smo, upamo, dovolj jasno odgovorili, da takim ljudem mi ne odgovarjamo, ker odgovarjati tem ljudem, ki se reklo jim pripisovati kako veljavo, a za tako neumnost, da bi si domišljevali, da imajo med ljudstvom kaj veljave, jih pa tudi mi nimamo. Za nas ostane geslo: »Če psi lajajo, je to znamenje, da mi jahamo«. Mi pa jahamo tako pogumno in neustrašeno, da vas je, dragi naši liberalci, strah in groza. V tem strahu in grozi pa ne morete drugega kot kričati in vpiti kot otroci. Kot otroci, ki potrebujejo palice. In prav za nič drugega kot za otroke vas mi smatramo. Z otroki se pa pametni ljudje ne pre-rekajo. Ste razumeli?

Zopet morajo preklícevati. Posestnik Franc Štrukelj iz Guncelj, čegar sinovi vneto agitirajo za »Slovenski Dom« in kateri je tudi eden tistih, ki mislijo, da je v liberalizmu rešitev ljudstva, je v »Slovincu« zadnje sobote moral priobčiti sledeči preklic: Podpisani Franc Štrukelj, posestnik iz Guncelj št. 11, preklíčujem in obžalujem vse žaljive besede, s katerimi sem Vida Merharja, posestnika iz Guncelj št. 8, razžalil; se mu zahvaljujem, da mi je odpustil in da je od daljne tožbe odstopil. Poleg tega preklica ima Franc Štrukelj plačati 50 kron za gasilno društvo v St. Vidu.

Umrl je na Poljanah pri St. Vidu 26. decembra mladenič Franc Jama v starosti 32 let.

Iz raznih krajev Gorenjske.

c Misijon v Domžalah. V dnevih od 14. do 20. decembra se je vršilo v Domžalah obnovenje sv. misijona, ki se je kot prvi v novi fari in kot sploh prvi v tem kraju obhajal v septembru lanskega leta. Vodili so to obnovenje č. očetje frančiškani P. Klemen Gram-povečan, P. Avgustin Čampa in P. Kerubim Tušek. V krasnih, globoko zamišljenih govorih so z izredno gorečnostjo oznanjali ljudstvu sv. resnice, v spovednici pa so neutrudno delili srčnega miru in tolažbe. Pri vseh govorih je bila cerkev polna, spovedanih je bilo do 1400, vseh obhajancev pa nad 2000. Tudi možje in fantje so se sv. misijona prav častno udeležili. Blagim gg. misijonarjem naj Vsemogočni obilno povrne, vse, kar so nam storili, sv. misijon pa naj podeli obilnega trajnega sadu!

g Goriče. Četrto adventno nedeljo sta tukaj poročala gg. deželna poslanca Evg. Jarc in J. Zabret o delovanju naših poslancev v državnem, oziroma v deželnem zboru. Po 10. cerkvenem opravilu so se zbrali večinoma vsi možje in odrasli mladeniči k predavanju. Z vsestranskim zanimanjem sledili smo točnim, poljudnim izvajanjem o prepotrebni nameranih napravah za izboljšanje gospodarskih razmer, katere enkrat okrepljene so potem podlaga blagostanju tudi drugim stanovom; zato se poslanci potegujejo ne samo za kmetijski stan, ampak tudi za druge stanove. Zahvaljujemo se gg. poslancema za njih trud, ker sta prišla semkaj kljub najslabšemu vremenu, izrekamo jima in po njima zastopani stranki naše zaupanje; hvaležni smo jim za podane nasvete. Prihodnje leto se še priporočamo za take podučne obiske, kakor se je vršil sedanj v slogi in splošni zadovoljnosti vseh navzočih.

g Bohinjska Srednjavas. V nedeljo 19. decembra je govoril v izobraževalnem društvu »Savica« gosp. Ivan Podlesnik. Poslušavcev se je zbrala polna dvorana, posebno mladeničev je bilo mnogo. Tudi vrli bistriški Orli so prihiteli k nam. Gospod govornik je v izbranih besedah jasno označil pomen naše izobraževalne organizacije poseb-

no za mladino. Pokazal je na živih zgledih, kaka je razlika med načeli in delom naših nasprotnikov in pa med našo organizacijo, posebno glede mladeničev. V naših društvih, posebno v mladeniških telovadnih odsekih res ostanejo fantje zvesti načelom svojih očetov, tu si vadijo telo, a tudi bistre duha in si utrjujejo svoj značaj, da se tudi v javnosti ne boje zastopati neustrašeno svojih načel pred prijateljem in neprijateljem. Posebno je pozival tudi stariše, da je njih sveta dolžnost, da skrbijo, da njih sinovi zahajajo v naša društva in tako ostanejo poštene in značajni mladeniči. Dal Bog, da bi imele besede gosp. govornika mnogo uspeha! — Igro »Garcia Moreno« je izobrazilo društvo preložilo na Novega leta praznik, ker se je vršilo na sv. Štefana dan na Boh. Bistrici zborovanje katol. polit. društva za radovljški okraj. Igra se vrši na Novo leto po nauku v istem sporedu, kot je bilo naznanjeno. Upamo, da bo privabila mnogo gledavcev, ker je v resnici lepa. — Zadnje deževje je povzročilo mnogo škode. Hudourniki, ki so z vso silo drveli z gorá, in reke, ki so izstopale, so preplavile mnogo polj in travnikov. V »Koritih«, tesni soteski med bistriško in zgornjo dolino, je izpodjedla deroča voda velik del ceste in jo porušila. Dežuje še vedno. Sneg je v nižavi izginil.

g Iz Stare Loke. Umrl je na Križni gori dne 17. decembra bivši posestnik Simon Vilfan v starosti 89 let. Bil je eden najstarejših mož naše župnije, pa je moral še nasilne smrti umreti. V prepiru zaradi neke meje ga je sosed podrli na tla, in pri padcu je zadobil take poškodbe, da je v treh dneh umrl. Svetila mu večna luč. — Kmetje, ki so dajali mleko v mlekarno v Škofjo Loko, bodo morali plačati veliko kazni, ker so nekateri premalo pazili na red in snago pri mleku. Nekateri bodo morali po 50 in še več kron plačati in zraven še vse stroške, ki so nastali pri preiskovanju mleka. Zato so nekateri odpovedali mleko mlekarni in se pritožili zaradi prevelike kazni. — Po sv. Troh kraljih se prično občinske volitve. Možje, le dobro se držite, da ne boste za vsako lepo besedo prodali svojega prepričanja. Sramota bi bila za našo župnijo, ako bi zopet volili liberalne odbornike. Razni liberalni šnopsarji in napredni kmetje se že pridno trudijo, dobiti na svojo stran volivce. Le vsakemu pokažite vrata in povejte, da je liberalna stranka za vselej pri nas pokopana.

g Redek slučaj dveh smrti obenem. V Pirničah pri Medvodah je dne 27. decembra umrl Jožef Zajc, posestnik iz Verja. Bil je nad 30 let ključavničar v medvodski papirnici, treznega življenja ter globoko verskega prepričanja. Bil je skozi vseh 22 let, odkar »Domoljub« izhaja, njegov zvest naročnik. — Istega dne in ob isti uri je umrl v Zgor-njih Pirničah Janez Hujan, tudi zvest naročnik »Domoljuba«, bivši podnačelnik in dobrotnik pirniške požarne brambe, ki se je tudi polnoštevilo

udeležila pogreba. Seveda sta se oba pogreba vršila obenem, kar je napravilo globok vtis. Svetila obema večna luč!

g Iz Št. Gotarda pri Trojanah. Že eno leto je preteklo, kar se je večina mladeničev vpisala v izobraževalno društvo, pa še sedaj ni bilo ustanovnega shoda. Možje in mladeniči, zganite se in si ustanovite to prepotrebno društvo, da ne boste zadaj za drugimi župnijami. — Dobili smo tudi novega gosp. župana v osebi g. Alojzija Izla-kar po domače Koren iz Hrastnika. Novi župan je vrli mož; upamo, da se bo marsikaj spremenilo pod njegovo spretno roko. Zlasti cesta proti Čemšeniku, ki je zelo v slabem stanu, kliče po popravilu, zlasti v zimskem času, ko je zametena po pet mesecev, tako da ne more noben voznik po njej. — Tukajšnji antimonški rudokopi bodo menda popolnoma zaspali, ker je večina rudarjev bila odpuščena od dela že 15. julija l. l. — Sedanje deževje je tudi pri nas napravilo mnogo škode, ker je marsikaj plaz potegnilo v dolino. Omenim naj samo pri Fohtovem koritu, ko je zasulo korito in občinsko pot proti Volčjim jamam.

g Iz Železnikov. Na novega leta dan priredi tukajšnje katol. slov. izobraz. društvo veselico. Igrala se bo nova in zanimiva igra »En funt mesa«. Povabljeni ste vsi prijatelji poštene zabave. Zlasti še vabimo okolico. Pridite, ne bo vam žal, potruditi se hočemo, da boste zadovoljni odhajali od nas. Torej 1. januarja ob pol 4. uri popoldne na svidenje v Železnikih! — Društveni odbor.

g Iz Tržiča se nam poroča: Katoliško izobraževalno društvo sv. Jožefa je priredilo svojim članom v društvenih prostorih prijetno božičnico. Pevci so pod vodstvom g. organista zapeli predličnimi jasicami par božičnih pesmic, nato je pozdravil gosp. župnik zbrane društvenike in potem se je vršila tombola, ki je donesla mnogim raznih dobikov. — Društvo ima prvo nedeljo po novem letu, to je 2. t. m. predavanje ob 4. uri v društvenih prostorih. Pridite v obilnem številu!

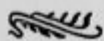
g Iz tihega Loma. Tu je prodajal nedavno nek agent, gotovo je bil židovskega rodu, lesene na videz pozlačene križe po 12 kron. Poleg njih je dajal rožne vence z lesenimi jagodami in lesenim križcem brez Boga, na tem križcu je bilo zapisano: Jeruzalem. Mnogo oseb je kupilo te križe. Prekanjeni žid pa je pripovedoval o neki bratovščini, da mora lučica goreti pred križem itd. Napravil je dobro kupčijo. Svarimo ljudi pred tem človekom. Dotični križi so morda vredni nekaj kron, nikakor pa ne 12. Ni pametno verjeti vsakemu židu, ki ima toliko pojma o raznih bratovščinah kakor zajec o bobnu. — Lomljani smo imeli tudi letos polnočnico in še drugi dve sv. maši, ravno tako tudi sv. mašo na praznik sv. Štefana. Darovali so jih č. g. katehet Legat iz Ljubljane. Prav hvaležni smo jim! — Na

predbožični dan je bilo pri nas izredno toplo, tako, da so začele letati buče. Kaj takega ne pomnimo. Sem in tja je razcvetela tudi kaka trobentica.

g Iz Žerovnice. 15. t. m. vršil se je pri nas nov semenj, kateri je bil izvanredno dobro obiskan. Goveje živine je bilo 572 glav, pitanih volov so večinoma goriški in tržaški mesarji kupili, kakor tudi plemena živina je bila precej razprodana, tako, da je bila kupčija prav povoljna. Konj je bilo 119 izvanredno lepih; nekateri trgovci, ki hodijo na hrvaške sejme, so kar občudovali, da se v tukajšnji okolici dobijo tako lepi konji. Kupčija je bila kakor na novem konjskem sejmu še precej povoljna, ker nekateri so mislili, da se konjski semenj ne bo obnesel. Prodanih je bilo oziroma zamenjanih več parov. Nagrade so dobili od konj: Jurij Bave iz Igavasi; od volov: Andrej Kovač iz Grahovega in od krave: Jernej Gerl iz Vrha. Ker imamo pri nas sedaj štiri letne sejme: ponedeljek po sv. Treh kraljih, 14. februarja, sredo pred binoksti in 15. decembra, vršili se bodo ob enem tudi konjski sejmi. 10. januarja bo zopet prvi semenj, za katerega se zopet odda nagrada v znesku 10 K najlepšemu paru na semenj postavljenih konj. Zatorej se vabijo konjerejci, da se zopet udeležijo v obilnem številu, kajti lepi konji privabijo tudi kupca in kakor kaže, se bodo konjski sejmi tukaj prav dobro obnesli.

g Iz Kamnika. V nedeljo pred Božičem so blagoslovili v frančiškanski cerkvi v Kamniku preč. domači g. dekan nov oltar, ki se je postavil v spomin 700-letnice obstoja reda sv. Frančiška s prispevki gorečih tretjerednikov in drugih dobrotnikov pod vodstvom ravnatelja tretjega reda p. Ananija Vračko. — Oltar je marmornat v romanskem slogu, lično delo gosp. Feliksa Toman. Sohi na oltarju predstavljate sv. Frančiška v naravni velikosti, ko objema Križanega, umetniško dovršeno delo gosp. Ivana Pengov podobarja v Ljubljani. Ob straneh pa vidimo sohi sv. Ludovika in sv. Elizabete, kateri je kaj lepo izdelal znani kipar gosp. Franc Tončič v Kamniku. Oltar je res lep in zasluži, da si ga vsakdo ogleda. Prisrčna zahvala dobrotnikom, Bog po...ni!

g Gorenjvas pri Škofji Loki. V nedeljo dne 2. prosinca 1910 ob 3. uri popoldne bo na Trati v dvorani izobraževalnega društva shod za celo Poljansko dolino. Na shodu bodo poročali gg. poslanci dr. Jarc, Demšar in Zabret. V mnogobrojnem številu se vabijo, da se tega shoda udeležijo vsi volivci iz župnij Poljane, Javorje, Trata, Leskovec in Oselice in iz Lučenj.

Dolenjske novice.

Žužembske novice.

d Javno predavanje priredi naše izobraževalno društvo prihodnje leto

na praznik sv. Treh kraljev. Po predavanju bo redni občni zbor in volitev novega odbora. Vse prijatelje našega društva, posebno člane, prosimo, da se udeležijo občnega zbora v velikem številu. Vabljeni so tudi žene in dekleta.

d Poštni voz, ki prepelava iz Zatičine v Žužemberk, je že ves starikav in polomljen. Revez komaj čaka, da se ga usmili poštna uprava in mu dovoli za sluzen pokoj.

d Dvojezične napise po cestah imamo še vedno v naši občini.

d Vsi časopisi, tudi »Domoljub«, se odslej naročajo in dobivajo edinole v župnišču.

d Za žene in dekleta se izposojajo knjige iz knjižnice izobraževalnega društva ob nedeljah od 1. do 2. ure popoldne. Za vsako izposojeno knjigo se naprej plača dva vinarja odškodnine. Sezite zdaj v zimskem času pridno po knjigah!

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Iz višnjegorskega okraja. Obljuba dela dolg. Zadnjič sem obljubil, da kaj povem o naši mlekarji v Št. Vidu, o kateri se je v zadnjem času govorilo, da bode prenehala. Pa ne bo. Res da ni bilo v zadnjem času vse v redu, da so zakopali precej pokvarjenega sira, a prepričani smo, da se bo pod vodstvom g. Jerneja opomogla. Res je, da ima mlekarja precej dolga, a ima tudi terjatve, zalogo in inventar. Pod novim vodstvom se bode gotovo dobro razvijala. So pa li mlekarne res in povsod ljudstvu v korist, je pa drugo vprašanje. Gospod ravnatelj Kmet. družbe Pirc se je v »Kmetovalcu« že večkrat ponašal, koliko denarja prinesejo mlekarne v deželo in kako zelo povzdigujejo narodno gospodarstvo. Morebiti da, morebiti ne, vsaj prej tudi niso ljudje mleko proč izlivali, prišlo je tudi v korist. Mlekarja bi bila res v korist, če bi se vsled mlekarne več mleka proizvajalo, kakor poprej. Toda kolikor je meni znano, se navadno nič več mleka ne proizvaja, če tudi se ga več proda. Vedno se še najboljšo krmo daje volom in porabi za pitanje. Imamo res več dohodkov, a zemljiška knjiga kaže, da delamo vedno še dolgove navzlic temu, da prodamo toliko mleka. Ker prodajamo mleko in ga več ne proizvajamo kakor prej, treba je kupovati drugih živil. Žalibog, da po mnogih krajih v nadomestilo mleka kupujejo živila, ki niso živila — žganje in čaj, dajo torej dobro za slabo. V tem slučaju škoda vseh podpor, ki jil. dajeta dežela in država mlekarjam! Že pred par leti je pisal »Narodni Gospodar«, da tam, kjer ljudje prodajajo preveč mleka, tudi hira človeški rod, da je tam manj za vojaštvo sposobnih ljudi. In v zadnji številki »Zlate Dobe« na strani 131. piše sodni svetnik g. Milčinski: V družinah se vzporedno z mlekarjami vdomačuje čaj s špiritom kot nadomestilo za prodano mleko. Nekaterih krajev špecijaliteta je »geruš«, kuhana mešanica iz špirta, vode in pelina, ki služi mla-

dim in starim za zajtrk, kosilo in večerjo in slovi kot najboljšo zdravilo za vse bolezni. Torej nikar v mlekarne z mlekom, katerega rabite doma. Vsak je sebi najbližji, rabite mleko najprvo zase in za svoje družine in kar ga preostaja, le to dajte mlekarjam. Da ga bo več preostajalo, skrbite za dobro molzno živino in izboljšajte travnike, da pridelate več in boljše krme. Zato je pa tudi dolžnost vsake mlekarne, da ne gleda samo na to, da dobi veliko mleka, temveč da pospešuje izboljšanje travnikov, kakor dela posojilnica v Višnji gori.

d Hinje. Zgradba naše ceste je že razpisana. Kakor čujemo se bo pričelo z delom že meseca marca prihodnjega leta. Tudi domačini bomo lahko pri njej kaj zaslužili. — Po prizadevanju deželnega odbora se tudi z našim vododom obrača na bolje.

d K. s. izobraževalno društvo v Hinjah si je takoj po ustanovitvi naložilo dela. Pričelo je takoj s predavanji. Pripravlja se tudi na igro, katero misli prirediti za predpust. Veliko preveč pa je pri nas še nezaupnosti do društva. Nekateri bolj od daleč gledajo na društvo ter celo govore proti njemu, deloma iz nevednosti, deloma pa tudi iz hudobije. — Pa za take napade se društveniki ne zmenimo. Z resnim in treznim delom, pa z glednim življenjem hočemo društveniki pokazati, kaj vse se lahko doseže v društvu. Novi člani se tudi vedno še priključajo.

d Zvirče pri Hinjah. Poročali smo že, da smo imeli pri nas večerno šolo za odrasle. Danes moramo pa tudi povedati, da je ta šola prenehala. Jelo je namreč pri teh shajanjih nekaj smrdeti. Zlasti nam starišem je nakopala ta šola nekaj preglavic. Naša mladina pa je bila preveč sama sebi prepuščena. Saj je znano, da »noč ima svojo moč«. Pa še nekaj: fantje so ob takih večerih jeli še bolj popivati kot prej. Celo nekatera dekleta so se malo preveč spozabile. To pa vemo, da šola in izobrazba pa vasovanje in popivanje skupaj ni nikoli rodilo dobrega sadu.

— Oklenili pa se bomo bolj izobraževalnega društva v Hinjah, ki ima v pravih izobrazbo versko in pa varčnost in zmernost.

Hinje. Minulo je staro leto. Nima mo kaj posebnega poročati o njem. Nekaj pa le ne smemo zamolčati. V starem letu nismo imeli pri nas duhovnih opravil pri podružnicah ob nedeljah ali »žegnanj«. Naši gospodje so se prav dobro držali druge škofijske sinode, mi farani pa tudi nismo hoteli obljubiti, da bomo odvrnili vsako pijančevanje in nerodnosti. Saj je znano, da se ob takih prilikah ne godi nič kaj dobrega, zlasti pa še pri nas, kjer je bil dosedaj tako zelo v navadi ples in popivanje. — Pa tudi me gospodinje smo imele veliko manj opravila, ker ni bilo treba skrbeti za goste. Lahko smo pri tem nekaj prihranile, domači smo se pa vseeno dobro imeli.

Kat. slov. izobraževalno društvo v Hinjah je imelo doslej že dvoje predavanj. Fantje se pa pripravljajo na igri »Vedeževalka« in »Kmet in fotograf«. V novem letu pa prične društvo tudi s knjižnico.

Zvirče pri Hinjah. Dne 22. decembra smo imeli pri nas javno predavanje. Priredilo ga je izobraževalno društvo v Hinjah. Potrebni smo takih stvari. Le premalo se zanimajo zanje. Veliko več bi se nas še lahko udeležilo predavanja. Izmed navzočih se nas je pa mno-

in može, ki so izvolili pripravljalni odbor, ki da bo uredil vse potrebno. Imamo sicer že malo brizgalno, ki jo pa preuredimo ali pa prodamo in potem kupimo novo. Kakor slišimo, tudi Hrovačani nekaj podobnega pripravljajo.

d Nesreča v Ribnici. Dne 20. t. m., zjutraj ob petih se je v Bistrici vtopila 62 let stara Marijana Drobnič iz Trškega mlina. Ob štirih je šla po moža v gostilno; ko sta se vračala, je na brvi, ki je pri mlinu, padel v vodo najprej mož, a je srečno prilezel na suho. Žena gre

merija se boji zameriti visokorodnim purgarjem in glavarstvo spi. Liberalno trško gospodarstvo je res vzorno!

d Iz Sv. Križa pri Litiji. Vinska letina je bila dobra, samo kupca ni nobenega. Ljudem primanjkuje denarja, ker ne morejo prodati vina. Vabim vse vinske kupovalce, da pridete v naše gorice po vino; vam ne bo žal, ker cene so jako nizke. Vino je dobro. Moravska gora ga ima več tisoč hektolitrov na prodaj. — Katoliško izobraževalno društvo še živi. Na novega leta dan bo imelo svoj občni zbor. Želi se, da bi pristopilo veliko novih udov; eno krono za društvo lahko vsak mladenič prihrani in se s tem veliko izobrazi. — Pretečeni teden je bila povodenj tudi pri nas velika; odneslo je več sto voz gnoja, ki so ga bili ljudje na travnike napeljali. Travnike ob vodi je tudi voda močno posula in ponesnažila s peskom. Lažnjivi »Slovenski dom« tudi k nam prihaja. Želi se, da bi ga vsi opustili in postali zvesti naročniki »Domoljuba«. Vsem bralcem »Domoljuba« se želi srečno novo leto in da bi še v bodoče bili vsi zvesti naročniki in bralci »Domoljuba«.

d Iz Loškega potoka. Obnovili so pri nas in oživili podružnico sv. Cirila in Metoda. Vabi in agitira se za njo. Vabi se tudi naša društva, naše somišljenike. Kako bodi stališče naše napram tej družbi?! Jasna dejstva kažejo, da je družba sv. Cirila in Metoda docela liberalna last, liberalno zavetišče. Izložili so iz odbora našo stranko, vero iz svojega programa. Za to družbo velezaslužne može Slovenske Ljudske Stranke so odvrgli; nočejo nas, zato pa je mi ne podpiramo. In vsako podružnico smatramo kot tako, kot je njena centrala. Zato ž njo mi ne moremo in ne smemo imeti prav nič skupnega. Kdor je član naših društev, ne sme in ne more biti ud družbe sv. Cirila in Metoda; je ne sme podpirati z nobenim prispevkom. Da! kdor se priznava za člana S. L. S., ne more biti član te družbe. Toliko zavednosti hočemo zahtevati od vsakega naših somišljenikov, da znajo to in izvršujejo v tem oziru svojo politično doslednost. Pa naj agitira za to družbo ta ali oni, naj sedi v odboru Peter ali Pavel, mi ne podpiramo družbe sv. Cirila in Metoda, dokler dela po programu, kot sedaj! Basta!

d Iz Jurjevica. Dne 23. t. m. je bila pri nas vsa vas, oziroma vsi ljudje iz cele vasi prestrašeni; tudi gasilci so hiteli se zbirati in bili bi odšli, da ni hipoma pojenjalo goreti. Nekdo v sosedni vasi, tako mislimo, je obodnice zažgal in videti je bilo kakor da bi poslopje gorelo. Zato svarimo tako neprevide ljudi, da ne bodo tako pozno v noč in še celo v tako vihnem vremenu požigali takih stvari. Pazite, da ne bo drugič v resnici večje nesreče. — Gospodom ribniškim trgovcem bi nekaj drugega svetovali; namesto, da tiste kronice, ki jih dajo za koledarje in jih potem delijo šolarjem, da otroci

Novo leto prihaja ...

go vpisalo v društvo. Tudi Zvirčanje ne smemo biti zadnji. Škoda le, da smo preveč brezbrizni za dobro stvar. Pa počasi bo že šlo, saj še polž počasi daleč pride.

d Občinski odbor na Lokvici pri Metliki je na predlog odbornika Mihaela Papič-a enoglasno izrekel zaupnico presvitlemu g. knezoškofu ljublanskemu radi zadnjih napadov od strani nasprotnikov katoliških načel.

d Ribnica. Gasilno društvo snuje Goričavas. Dne 8. decembra je vaški načelnik g. Lovšin povabil k sebi fante

nazaj iskat svoj kocek in možev klobuk, pri tem sama izgubi ravnotežje, pade v vodo, ki jo takoj naprej odnese pod grmovje. Mož in še neka druga žena sta jo zastonj iskala s svetilnico. Čez eno uro so potegnili mrtvo iz vode. Kdo je kriv nesreče? Mož seveda, pravijo ljudje. Toda, kako je županstvo v Ribnici, da so gostilne do zjutraj odprte, kje je žandarmerijsko nadzorstvo, ki se vtakne v vsako stvar, potrebnih pa ne vidi. Dalje. Kako, da imamo v Ribnici mostove brez držajev? Seveda županstvo nič ne stori, žandar-

kupčujejo ž njimi in za tiste vinarje cigarete kupujejo, bi bilo boljše, ko bi jih v druge dobre namene dali. Ako imajo zares dobro voljo, kaj dati za novo leto, imamo nanovo ustanovljeno gasilno društvo, ki res potrebuje podpore, ali naj pa dajo v kak drug dober namen. Koledar naj si vsakdo sam kupi, pa jih ne bo po pet obešenih v eni hiši!

Notranjske novice.

od Pivke.

Reveži v občini št. Peter so imeli letos prav vesele praznike. Nekateri so za božično darilo dobili od Deklevove ustanove, drugi pa so dobili od tukajšnjih dobrih ljudi, ki so se s skupno vsoto čez 100 kron odkupili od novoletnih voščil. Vsem dobrotnikom: Bog plačaj!

Cerkev sv. Trojice v Trnju je dobila tudi lepo božično darilce. Po prizadevanju našega državnega poslanca dr. Žitnika in na priporočilo bivšega okrajnega glavarja v Postojni g. Schitnika je ministrstvo odpisalo 3000 kron od brezobrestnega posojila, ki ga je svoj čas dobila cerkev, da se je napravilo vsaj najpotrebnejše. Upanje imamo pa, da se bodo za blagor ljudstva vneti gospodje potrudili, da se še ostali dolg odpiše. Ljudstvo je tukaj revno, več let slabe letine, letos še ogenj — vse to zadržuje, da pri najboljši volji ljudje ne morejo toliko storiti za cerkev, kakor bi radi.

Požrtvovalnost duhovnikov trnških s svojim dušnim pastirjem mora res občudovati vsak, ki vidi, kaj se je v takih razmerah, kakor zgoraj omenjeno, storilo za olepšanje hiše božje. Krasna stavba dobila je v zadnjih štirih letih: krasen tlak, nove lepe klopi, prelep veliki oltar in letos še krasno obhajilno mizo in prižnico. Zadnje dvoje je mojstrsko delo kamnoseka Tomana v Ljubljani, ki je za primerno ceno naredil vse iz lepega marmorja.

Pivka je ob zadnjem deževju tako narasla, da ljudje ne pomnijo že dolgo tako velike, je pa tudi padalo, da je bilo veselje.

Idrijske novice.

Napredujemo. Dne 19. decembra se je vršil občni zbor Katoliške delavske družbe. Važen je bil ta zbor zlasti radi tega, ker je premenil precej pravil. Glavna prememba obstoji v tem, da so odslej vsi člani in članice enaki: Članice imajo iste dolžnosti, pa tudi iste pravice, kot člani. Znanprej bodo tudi ženske smele na občni zbor, smele voliti in voljene biti. Udnina se je tudi za vse brez izjeme izjednačila in določila na 40 vin. mesečno. Ta sklep občnega zbora z veseljem pozdravljamo.

Božičnico so naredile za povabljenne goste čč. matere uršulinke s svojim otroškim vrtcem in z gojenkami osmega razreda. Slišali smo lepe nagovore, deklamacije, petje, igranje na glasovir-

ju, dramatične slike. Nazadnje pa so bili nekateri pridni otroci obdarovani z lepimi darili. Bog povrni dobrotnikom! Čč. uršulinke pa naj zaježajo iz tega uspeha novega poguma za nadaljnje trudapolno delovanje pri vzgoji mladine.

Silna povodenj, kakršne nismo videli že več let, je obiskala mesto Idrija dne 22. decembra. Velika množina drv ki je plavala proti grabljam, je pretrgala grablje na dveh mestih in sedaj so jela drva uhajati. Nakrat so bile bližnje hiše pod vodo. Tako je v hišo, kjer je Kršč. gospodarsko društvo, tekla skozi okna. Naredila je kajpada tudi škode. Zanimivo je bilo gledati, kako so se čez cesto na visokih valih zibali debeli hlodi in hoteli po Nikavi hiteti v Idrijo in od tod proti Tolminskem. Bili so tudi mostovi v nevarnosti. Enega so vzdigovali in zvijali hlodi, pa se je vendar obdržal. Enako so trpele ceste, ki jih je voda izkopala. Ker je veliko drv odplavalo, zato ne vemo, ali bo erar dobil toliko drv, kolikor jih potrebuje.

Preložena veselica. Radi povodnj se je odložila veselica, ki se je doslej navadno vršila na sv. Štefana praznik, na nedeljo po novem letu.

Ni šlo dalje, moralo je idrijsko županstvo kolavdirati in odobriti novo Didičevo dvorano za prirejanje veselic. Stvar je torej po velikih težavah rešena.

Iz Gorenjega Logatca.

Z Bavarsko in Švico smo se seznanili v zadnjih dveh predavanjih, ki jih je imel v našem izobraževalnem društvu domači g. kaplan Turšič. Taka potpisna predavanja so zelo zanimiva in privlačna, ker izveš iz njih značaj krajev, ljudi, napredka itd., in vse to primerjaš z domačimi razmerami. Povsod se človek kaj nauči, oziroma se opozori, česa se ima varovati. — Gospod župnik pa nam je obljubil, da nam v par predavanjih opiše zapadno Švico in Francosko z Lurdom in njegovimi čudeži. Takrat zopet v društvu!

Poslovil se je od našega izobraževalnega društva vrli mladenič Anton Urbas. Z njim je izgubilo društvo požrtvovalnega člana, knjižničarja, izbornega igralca in govornika, »Orli« pa vnetega tajnika. Mnogokrat je bil on duša društvu. Bog mu plačaj, kar je storil dobrega s svojo pogumno besedo. Odšel je na Unec in Unčanom čestitamo, da so svojemu novemu izobraževalnemu društvu, ki so ga ustanovili 25. t. m., pridobili tako vneto moč.

»Nežiko z Bleda« smo videli dne 25. t. m., na Štefanji dan, na našem odru. Igrale so dekleta iz Marijine družbe. Imenovana igra kakor tudi deklamacija »Samostanska lilija« sta prav dobro uspeli. Tudi občinstva je bilo veliko, in spoznali smo, kako živa je bila potreba, da si je društvo svoje prostore nekoliko zvečalo in preuredilo. — »Orli« pripravljajo za predpust izborni čarobno burko »Repoštev, duh

v krkonoških gorah«, na katero že zdaj opozarjamo, društvenice se nam bodo pa tudi kaj predstavile, kakor upamo.

Za župana je bil pri zadnji volitvi občinskega starešinstva zopet izvoljen nadučitelj g. Punčuh. Prejšnjo volitev občinskega starešinstva so bili namreč nekateri liberalni nezadovoljnejši ovrgli. Če so zdaj zadovoljni, ni znano; najbrž ne, ker so se imenovala razna imena, kdo naj bi bil »najsposobnejši« župan. Naša stranka ima odslej v občinskem odboru tri svetovalce.

Povodenj smo ob zadnjih nalivih imeli tudi pri nas. Hvala Bogu, da je voda hitro upadla.

VABILO.

Odborniki in vsi zaupniki »Kmečke zveze« za logaški sodnijski okraj se vabijo uljudno k odborovi seji, ki se bo vršila dne 9. januarja, t. j. v nedeljo po Svetih Treh Kraljih, v prostorih Ljudske posojilnice v Gor. Logatcu. To posvetovanje bo o jako važni zadevi, zato gotovo vsi pridite.

Za »Kmečko zvezo«:

J. Lavrič, tajnik.

VABILO.

Vsi člani »Kmečke zveze« se vabijo na občni zbor »Kmečke zveze« za logaški okraj, ki se bo vršil 16. januarja 1910, t. j. drugo nedeljo po Svetih Treh Kraljih, pri katerem bo predaval naš priljubljeni predavatelj gospod živinozdravnik Franc Majdič ter se bo ustanovila živinorejska zadruga za logaški sodni okraj.

Za »Kmečko zvezo«:

J. Lavrič, tajnik.

Iz raznih krajev Notranjske.

Janeževo brdo. Iz našega pozabljenega kraja sporočamo, da smo pri podružnični cerkvi sv. Frančiška Ser. napravili nove zvonove; veliki tehta 620 kil, med tem ko so prej vsi trije le 160 kil tehtali. — Dne 16. decembra je umrl 91 let stari posestnik Jožef Tomažič, ki je bil skozi 42 let cerkveni ključar, več let župan. Bil je prvi v tej vasi, ki je znal pisati in brati; sploh je vedel veliko pripovedovati iz starih časov, ko so še desetino dajali in je še pel valpětov bič. Pri pogrebu je bil tudi njegov brat Martin, Radeckijev vojak, ki je še čvrst korenjak in ve še marsikaj zanimivega povedati iz italijanske vojske.

Kam bodeš šli v nedeljo, 2. januarja? V Budanje! Tam namreč priredi tamošnje Katol. slov. izobraževalno društvo veselico z ljudsko igro »Andrej Hofer«. V igri bode nastopilo čez dvajset oseb, ki bodo krasno kostumirane, ker se je posrečilo društvu dobiti za to igro prelepe zgodovinske kostume. Igra opisuje junaške boje tirolske leta 1809 proti silnemu Napoleonu I. Poleg igre je na sporedu tudi petje društvenega mešanega zbora pod vodstvom gospoda organista Mateja Vurnika iz Vipave. Ker je igra skozi in skozi lepa in zgodovinska in ker so Budančji izvrstni igralci, kar so že večkrat pokazali

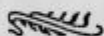
Imate li bolečine?

Revmatiške, trganje, glavobol, zobobol? Ali ste si jih nakopali na prepihu, vsled prehlajenja? Poizkusite vendar bol lajšajoči, zdravilni, krepilni Feller-jev fluid s z. »Elsafliud«. Ta je res dober! To ni samo reklama! Dvanajstotnica za poskušnjo 5 kron franko. Izdeluje lekarnar Feller v Stubici Elsatrg št. 16 (Hrvatsko).

2840 1

bode jako zanimivo. Igra se ponovi na Sv. Treh Kraljev dan.

Iz Postojne. Slov. katol. izobraževalno društvo se prav živahno giblje osobito sedaj v zimskem času, ko si ljudje in člani iščejo poštene zabave s prebiranjem dobrih časopisov in poštenih knjig. Dne 2. januarja 1910 bode se izvršil velepomemben dan, namreč dopoldne ob 11. uri se ustanovi dekanjski odbor vseh izobraževalnih društev cele dekanije, nakar že danes opozarjamo vse odbornike izobraževalnih društev, da se kolikor mogoče v velikem številu udeležijo. Na 9. januarja se vrši letni redni občni zbor Slov. katol. izobraževalnega društva v Postojni. Spored: poročilo predsednika, tajnika, blagajnika in knjižničarjev, volitev novega društvenega odbora, razni razgovori. Začetek občnega zbora točno ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih. Vabijo se vsi člani društva, da se v kolikor mogoče večjem številu udeležijo zborovanja. Dragi člani, pokažimo se na dan zborovanja, da napredujemo, da ne mečemo bob ob skalo. Zatorej, člani, pokažimo, da se ne ustrašimo nič več naših nasprotnikov.

Iz raznih krajev.

Iz Habinghorsta na Vestfalskem.

Umrla je 23. novembra za jetiko Frančiška Kvas, rojena Fr. Beno v Študi p. Domžale. Ni ji bila sreča mila v tujini; ker je šele pred šestimi meseci obhajala poroko. Rekla je večkrat, da je mislila, kako bosta srečno živela skupaj. A človek obrača, Bog pa obrne. Njena bolezen je postajala hujša od dne do dne. Pridno je v svoji boleznini prebirala »Domoljuba« in »Bogoljuba«. Še par dni pred smrtjo me je prosila, naj ji prinesem »Domoljuba«. »Bogoljuba« so ji pošiljali stariši od doma. Prejela je večkrat svete zakramente za umirajoče. Pogreb se je vršil v soboto, 27. novembra. Prišle so po njo tudi Nemke z zastavo, ker je bila udružbe krščanskih mater. — Umrla je tudi Marija Stražar za pljučnico in zapustila žalujočemu možu troje nepreskrbljenih otrok, in pa Terezija Mlakar za vodenico. Naj počivajo v miru!

Štrašna železniška nesreča.

16 mrtvih, 28 težko ranjenih.

Štrašna železniška nesreča se je 25. t. m. dopoldne pripetila na progi Praga-Dunaj državne železniške družbe pri postaji Uhersko. Brzovlak št. 2 se je imel v Pardubicah križati z du-

najskmi brzovlakom št. 7; ker pa je imel slednji pol ure zamude, je praški brzovlak vozil dalje proti Uherskem. V hipu, ko je ta zapustil Pardubice, privozil je na uherski kolodvor tovorni vlak št. 351; ker vsled dunajskega brzovlaka ne bi mogel več doseči postaje Moravan, je tovorni vlak ostal na postaji Uhersko na stranskem tiru, po katerem so vozili tudi brzovlaki. Službo na tej postaji je opravljal asistent Zeiss. Ko mu dojde brzovjavno obvestilo, da pripelje tje kakaj brzovlak št. 2, je Zeiss naravnal signalno ploščo na: Prosto! Očividno je pozabil, da je na istem tiru še stal tovorni vlak št. 351. Osobje na lokomotivi brzovlaka je opazilo signalno ploščo na: Prosto! ter vozilo dalje; na dotičnem mestu napravi namreč proga hud ovinek, in bila je tudi gosta megla, da niso mogli videti tovrnega vlaka. Šele zadnji hip opazi vlakovodja Slezak grozečo nesrečo ter uporabi vsa sredstva, da bi brzovlak ustavil — a zaman! Z brzino 60 km na uro drvi ta v pogubo... S tako strašno silo prileti na tovorni vlak; lokomotiva se zarine v lokomotivo, vozovi zlete kviško, zmečkajo in razdrobe kakor škatlje iz popirja. Začujejo se smrtni kriki, ječanje, klici na pomoč. Lahko ranjeni in nepoškodovani potniki v srednjih vozeh razbijejo okna in hite na prosto. Nudi se jim strašen prizor razdejanja. Vse razbito, proga razorana, razrita kot po strašnem orkanu, iz razvalin pa se čujejo pretresujoči glasovi težko ranjenih in umirajočih. Na lice mesta prihite uslužbenci in kmečko ljudstvo ter prično težko reševalno delo; ker je na čuden način brzovjavna zveza ostala nepoškodovana je pol ure po katastrofi privozil prvi reševalni vlak v Uhersko, z zdravniki, bolniškim osebjem in delavci in kmalu nato še dva druga vlaka. Predvsem so morali izpustiti paro iz obeh lokomotiv, ker se je bilo bati eksplozije. Čakalnice so izpremenili v začasni lazaret in spravili ondi ranjence. Izpod razvalin so z velikim naporom reševali nesrečne žrtve, strte in oblite s krvjo... Tudi smrt je imela takoj na mestu bogato žetev... Kolikor se je doslej dognalo, je bilo 16 mrtvih. Težko ranjenih je 28, izmed katerih sta dva med transportom v bolnišnico umrla in bo pač še ta in oni podlegel poškodbam, a drugi bodo pohabljeni in srečen tisti, ki bo brez dosmrtnih posledic prebolel strašne poškodbe. Lahko ranjenih je nad 20. Reševalna dela so se neprestano vršila ves dan in vso prihodnjo noč; ob progi na obeh straneh so stali delavci z bakljami.

Preiskovalna komisija je takoj odredila aretacijo asistenta Zeissa. Ta si cer trdi, da je signaliziral prav, a čuvaj je izpovedal, da je plošča kazala »Prosto« in enako trdi tudi vlakovodja Slezak.

zak. Komisija je dognala, da je napravila za signaliziranje popolnoma redno in pravilno delovala, da je krivda torej edinole na pristavu Zeissu.

Vlakovodja Slezak je dalje izpovedal, da je opazil tovorni vlak šele kakih 300 korakov pred sabo; takoj je začel z vsemi silami zavirati, a ni bilo več rešitve. Kakih pet metrov pred tovrnim vlakom sta skočila s kurjačem iz vlaka.

Izvid gospoda Ervina Payra, profesorja kirurgije na vseučilišču v Gradcu.

Gospodu J. Serravallu v Trstu.

Naznanjam Vam, da prebolem po operacijah rad dajem Serravallovo kina vino z železom in da sem z uspehi zelo zadovoljen.

V Gradcu, 1. februarja 1909.

Prof. dr. E. Payr.

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglas o Thymomel scillae, to je preparat, katerega večkrat zdravniki priporočajo.

Pred rojstvom

otrokovi najde mlada mati s **Scott-ovo emulzijo** novo moč in z novo močjo svežost življenja. Izredno nagel in vspešen učinek iznenadi in oveseli.

Scott-ova emulzija

je lahko prebavna in prijetnega okusa. Poskus Vas prepriča, kako je **Scott-ova emulzija** primerna ravno za ta slučaj. 2614

Scott-ova emulzija

odpravlja utrujenost pri hranenju, pomnoži hrano in napravi dojenčka čvrstega in zdravega.

Scott-ova emulzija velja za neprekosno vzor-emulzijo.

Cena originalne steklenice 2 K 50 v.

Dobl se v vseh lekarnah.

Prodaja se:

pri priporočljivi slovenski tvrdki Lenasi & Gerkman v Ljubljani, Stritarjeva (Spitalska ulica št. 4.) novo najboljšo sukno, najlepše blago. Vedno novosti za obleke in bluze. Strogo solidna postrežba in nizke cene. Opreme za neveste. 2469 1

Kupujte!

le pri tvrdki, katero Vam priporočamo, slovensko podjetje Lenasi & Gerkman v Ljubljani, Stritarjeva (Spitalska ulica št. 4.) Novo najboljšo sukno, najlepše blago. Vedno novosti najlepše obleke in bluze. Strogo solidna postrežba in nizke cene. 2469 1

Napačna domišljija. »Mene morajo pa sodniki vendar radi imeti! Dvanajst jih je bilo razun mene še tatvine obdolženih — pa jaz sem največ dobil!«

Pred sodnijo. Sodnik: »Za eno zaušnico zahtevate 40 kron? To je vendar preveč!« — Tožnik: »Že vidim, gospod sodnik, da Vi ta k e niste še nikoli dobili!«

Vajenca za vrtnarsko obrt
sprejme takoj Anton Bajec, cvetlični salon Pod
Trnčo, Ljubljana 3659 2—1

Ne iznostavite se

navarosti, da se rana vsled onesnažbe premeni v težko
oddravljivo in pokrije isto strubo s preizkušeno obvezo.

Ze 90 let se je izkazalo: mečlino vlačno mazilo, tako-
zvano praško domače mazilo, kot zanesljivo sred-
stvo za obvezo. To obvaruje rano, olajšuje vnetja in
holecine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Recepturja se vsak dan. 24
1 pušica 70 vin. Proti pred-
platu K 316 se pošljejo 4 pu-
šice, za K 7— pa 10 pušic po-
stane prosto na vsako postajo
avstro-ogrsko monarhije.

Poser na ime izdelka, iz-
delovalca, ceno in var-
stveno znamko. Prisilo le
po 70 vin.

Glavna zaloga 2560 20—1

B. FRAGNER, G. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna »Pri črnem orlu«

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.
Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

Krondorfer se kot naravna
namizna voda
prve vrste in kot zdravilna voda
zoper težko organskega dihanja in zoper,
bolasti želodca in mehurja najbolje priporoča.

Razširjajte Domoljuba.

Posteljino vlago
odstrani zalamčeno takoj! Slo-
vita priznanja in pohvale.
Zdravniško priporočeno. Sta-
rost in spol se morata nazna-
čiti. Knjižico pošlje zastoj:
Zavod „Sanitas“
849 Velburg P 350 Bavarsko

Puške!
Lancaster . od K 26—
Flabertpuške . . . 8-50
Pištole . . . 2—
Semokresl . . . 5—
Poprave ceno. Ilustri-
rani cenik franko. 870
F. Dušek, Opatčno 123, Češko.

Posteljina vlaga.
Odstranitev takoj z uporabo
„VSTANI“, zakonito zava-
rovano. Starost in spol se
naznani. Knjižico pošlje za-
stoj „Zavod Resculap“ 431,
Regensburg, Bavarsko.
2284 32-1

„CAS“
znanstvena revija, izhaja
10 krat v letu in stane po 5 K
na leto. Naročnino prejema
upravičeno v Ljubljani.

H. SUTTNER
Ljubljana, Mestni trg
razpošilja: ure, zlat-
nino in srebrnino

na vse kraje
sveta, obrnite
se zanesljivo
na domačo
slov. trdiko
Veliki novi
cenik zastoj.
Novost:
Ploščnata,
tenka, prava
nikelnasta
Anker-Ros-

kopf ura na 6 kamnov, po-
krovi ostanejo vedno beli,
prav natančno 36 ur idoča.

.. K 4-50. ..
Srebrne ure od 6 K naprej.

Večletno jamstvo. — Ako blago
ne ugaja, se denar vrne nazaj.

Soholste veržice s slov. trahovi
nikelnasta K 1-20,
srebrna . . . 6—

2172 21—1

Epilepsija, Izborni
učinki z
Krči, Epilepticon-om
Nervoznost zak. var.
Cena 7 K.
Zahtevajte zdrav. raz-
pravo št. 33 brezplačno
od glavne zaloge: „Apo-
theke zur Austria“ dunaj 14,
ali po naravnost iz to-
varne: Priv. Schwabenap-
otheke, Frankfurt am Main.

BUDILKA
s srebrnim zvoncem
(znamka Jungmans), 21 cm
visoka, nikel ali baker,
90 ur idoča, budi glasno,
z daleč dončim srebrnim
zvoncem, najboljša in naj-
glasnejša budilka.
Cena koso . . . K 5—
Navadna budilka . . . 2—
Z dvojnimi zvoncem . . . 3—
S svetlečim kazalni-
kom 4—
Bletno jamstvo. Zamena
ali denar nazaj. Razpo-
šilja po povzetju.

MAKS BÜHNEL
Dunaj IV, Margaretenst. 27/19.
Urar, sodnijsko zapriše-
žen cenilec. Ustanovljeno
leta 1840. Zahtevajte moj
veliki cenik s 5000 slikami,
ki se pošlje vsakomur za-
stoj in franko ne da bi
se sili kupiti. 2789 c

PREKLIC!

Jaz podpisana Ivana Fink p. d. Dolenjka, po-
sestnica v Križih št. 16 pri Trziču preklicem s tem
vse razžaljeve besede in vsa kriva očitavanja, s ka-
terimi sem dne 11. t. m. razžalila gospoda Franceta
Potočnika, posestnika in trgovca v Križih št. 44 na
njegovi časti in poštenju v njegov! trgovini vprico
več ljudi, jih kot neosnovane obžalujem ter zahva-
lujem gosp. Francetu Potočniku da mi je odpustil
in odnehal od nadaljne kazenske pravde.

V Kranji, dne 20. grudnia 1909.

3615

Ivana Fink.

Na prodaj ali o najem
za 10 let je dobiti posestvo blizu Litije. Na istem
se redi lahko 7 glav živine. Pri posestvu je dosti
gozda, dosti raznovrstnega sadnega drevja in več
poslopij. Cena za vse skupaj znaša K 8000 (osem
tisoč kron). Natančna pojasnila o tem daje lastnik
sam: **Primož Berce, Golden, Colo, R. F. D.**
No. 1, Box 80 Sev. Amerika, ali pa njegov brat
Tom. Berce, Kresniški Vrh, p. Kresnice, Kranjsko.

NAZNANILO.

Prvi ponedeljek, dne 3. januarja 1910 se
bo prodajala **hišna oprava**
raznovrstna
v Kranju, na Glavnem trgu št v. 115,
nasproti mestne hiše (rotovža). Začetek pro-
daje ob 1. uri popoldne. 3436 2—1

Dobro in ceno

istrijsko vino

iz lastnih vinogradov v Beramu ima na
prodaj po 28 vinarjev in tudi ceneje
Sime Francelj sedaj v Ribnici šte. 23
pri Jožefu Zadnik. 3616

Hiša s kovačnico

z ovnom daje se v najem, oziroma se proda v
Polhovemgradu. — Zelo dobro bi bilo, ako bi
prevzela dva, in sicer en kolar in kovač. Delo
zajamčeno. — Več pove **Ivan Mohorčič** kovač v
Polhovemgradu. 3617

50% prihranite

stroškov v gospodinjstvu na mleku, slad-
korju in kavi; **kri, moč, zdravje**
dosežete in ohranite, ako pijete

SLABIN

Kdor se hoče o tem prepričati, dobi
vsak knjižico brezplačno 3602
v lekarni **Trnkóczy** zraven rotovža, Ljubljana
ali po pošti, vsak, kdor po njo piše.

3651

Tužnim srcem javljamo, da je naša
iskreno ljubljena blaga mati, ozir. tašča
in stara mati, gospa

Marija Juvan

trgovka in hišna posestnica

dne 22. t. m. ob 4. uri popoldne po dolgi
mučni bolezni, previdena s sv. zakra-
mentni za umirajoče, v 67. letu mirno v
Gospodu zaspala.

Zemeljski ostanki predrage rajnice
bodo v petek dne 24. t. m. ob 2. uri pop.
iz hiše žalosti prenešeni na domače po-
kopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale
v župni cerkvi v Škofji Loki.

Škofja Loka, dne 22. decembra 1909.

Franjo Juvan, župni upravitelj pri Sv. Križu nad Jese-
nicami, sin. — **Antonija Košir**, **Marija Hafner**, **Aloj-
zija Guzelj**, **Rezika Thaler**, hčere. — **Ivan Košir**,
trgovec in posestnik; **Anton Hafner**, mesar in posest.;
Josip Guzelj, tovarnar in posestnik; **Rafael Thaler**,
trgovec in posestnik; zetje. — Vsi vnuki in vnukinje.

Narvele teh čudovito nizkih cen dobi vsak odjemalec, ki kupi z večje kot 10 kron, krasn in koledar ali sicer lepo praktično darilo zastoni. Nad 20 kron se pošilja pošiljine prosto. Nepovojljivo se zamenja. Za natančen naslov se prosi. Večina tu največjega blaga e pripravna za božična darila. 5353

Bolan želodec

vpliva na ves organizem na zelo škodljiv način, zadušil delazmožnost in škoduje na duhu. Neredna prebava in zaprtje sta povzročitelja mnogih bolezni. Kot izvrstno, lajšajoče in zanesljivo učinkujoče sredstvo se priporočajo Orkeny-jeve Cascaradin tablete. Pol skatle 1 K 20 vin., cela skatla 2 K 20 vinarjev po povzetju samo iz

„pri Apostolu“ v Ručapetli, Josefsring 64, Depot 29.

3291

NAJBOLJSI CESKI IZVOR!

Ceneno posteljno perje!

1 kg sivga skubljenega, dolgega perja K 1 kg boljega K 2 K, polbelega K 3 K, belega skubljenega K 10 K; 1 kg izredno finega, snežno belega, skubljenega K 40 in K; 1 kg sivga puha K in 7 K; 1 kg belega puha 10 K; najfinjši pesni puh 100 50-1

Dvorsene postelje

zelo napolnjene, iz zelo gostega, jako trpeznega rdelega, modrega belega ali rumenega nanking-bлага, pernice, 10 cm dolga, 11 cm široka z blazinama, vsaka 6 cm dolga in 5 cm široka napolnjena z jako čvrstim, melkim perjem 1 K, z izredno finim polupuhom 10 K, z najfinjšim svim puhom 24 K; posamezne pernice 10, 12 in 1 K; blazine 10 in 1 K. Za neprim. cenar nazaj. Zamenjava dopustna. Po povz. od 12 K višje franco S. BENISCH v Dešenici štev. 71, Cechy.

Ceniki zastoj in franco.

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj v trajno delo Franc Trpin, krojač na Volči, pošta Poljane nad Skofjo Loko. 3424 (1)

Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
za nesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Hmetelka
v Gubljani Kolodvorske ulice 28.
Kata. cestna Poljska dajo se brezplačno

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Pozor, kmetje in fantje! V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo, sčasoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je **Kapilor št. 1**. Cena (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončiča 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Juršič, lekarnar v Pakracu, št. 63, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s polnim povzetjem. 3290 a

Stenska ura z budilcem, godbo

in bitno opravo v krasni naravno orehovi barvani omarici, 75 cm visoka, bije pol in cele ure, budi in igra najlepše komade ob poljubni uri.

Cena kosi K 14'—,

brez godbe K 10'—.

3letno pismeno jamstvo. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. Pošilja po povzetju.

Maks Böhnel

Dunaj, IV., Margaretenstrasse 27/19.

Urar, sodnijsko zapriseženi cenilec. Ustanovljeno 1840.

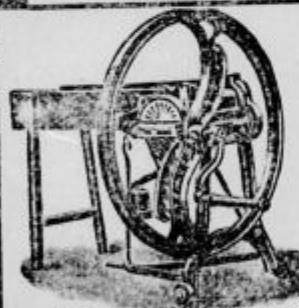
Nikel. roskopf ura K 3'—, srebrna K 7'—, omega K 18'—, srebrna verižica K 2'—, zlata ura K 18'—, zlata verižica K 20'—, zlat prstan K 5'—, budilka K 2'—.

Zahtevajte moj veliki cenik s 5000 slikami, kateri se pošlje vsakomur zastoj in franco ne da bi se sililo kupiti. 2789 a

ELEKTROMOTORE IN DINAME

z najmanjšo porabo
toka in moči dobavljajo
najboljše in najceneje
3312 1-1

Brigittenau-ska elektrotehnična tovarna
Dunaj XX., Wintergasse štev. 18-25.
Izvršitev kompletnih električnih naprav dveletno
jamstvo, nizke cene, zelo ugodni plačilni pogoji.

Kder želi
kupiti

dobro slamoreznico

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

Dunajska cesta št. 16.

ali kaki drugi poljedelski stroj ter sploh železnino vse vrste za stavbe, orodje itd. najse obrnenatvrdo

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji
Točna postrežba, nizke cene.

Ustanovljena leta 1882. Telefon št. 185. Poštne hranilnice račun št. 828.405.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

114 registrovana zadruga z neomejeno zavezo 52-1

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti štev. 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa nad . . . K 71,417.344.75

obrestuje hranilne vloge po 4½%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 nad . . . K 17,102.911.27

Posojuje na zemljišča po 5½% x 1½% na amortizacijo ali pa po 5½% brez amortizacije, na menice po 6%

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

Uradne ure: vsak dan od 8. do 12. in od 3. do 4. ure, izven nedelj in praznikov.

3289

Ako kašljate

ali težko sopete (astma), poskusite

slavonski zeliščni sok

iz orlove lekarne v Pakracu.

Z izbornim učinkom istega boste gotovo zadovoljni. Tudi otroci ga vzamejo radi, ker ima prijeten okus. — Ako bolehte na

želodčnih boleznih

ali na boleznih na črelih, potem zahtevajte v lekarnah znamenito znane

pakraške želodčne kapljice

in iznebili se boste kmalu bolezni.

Cena: 1 steklenica slavonskega zeliščnega soka K 1.20, 1 pakraških želodčnih kapljic K 1.60.

Kdor si teh ne more nabaviti v svojem stanovišču, naj isto naroči iz centrale

Lekarna „PRI ZLATEM ORLU“ v Pakracu (Hrvatsko).

Po pošti se ne pošilja izpod 2 steklenic.

Tvrška Peter Kozina & Co.

družba z o. z.

2931

v Ljubljani, Breg šte. 20

kupuje vsakovrstne

ZOBOTREBCE

in plačuje lepo robo po visokih cenah.

Izdelovalci in prekupci pošljite vzorce s cenami.

: Suhe gobe :

češminjevo lubje, arniko, lipovo in bezgovo cvetje, sladke koreninice, korenine in perje od beladone in malih noric (lesjaka), jaternik, tršljik, podlessek i. t. d., kupuje

V. H. Rohrmann

v Ljubljani sv. Petra cesta št. 28 in v Novem mestu, Ljubljanska cesta št. 37.

2068 1

CENO POSTELJNO PERJE.

1 kg sivga skubljenega perja K 2, polbelega K 2.50, belega K 4, črnega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivga puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo

gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nanking-blaga, 1 pernica vel. 180 x 116 cm z 2 blazinama, velikost 80 x 58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; vzglavnica K 3, K 5.50, K 4. — Pernice 180 x 140 cm velike K 15, 18, 20; vzglavnica 90 x 70 ali 80 x 60 cm K 4.50, 5.—, 5.50. Spod. pernica iz gradla 180 x 116 cm K 13.—, 15.—. Razpošljiha proti povzetju pošt. prosto pri naročilu od 10 K dalje.

M. Berger v Dešenici št. 1011. Češki les.

Za neugnjajoče denar nazaj ali se blago zamenja. — Ceniki o žimnicah, odejah, prevlekeh in vsem drugem F 717 posteljnem blagu zastoj in pošt. prosto. 12—1

Brzoparilniki za krmo

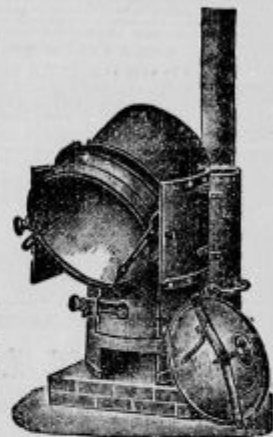
„ALFA“ so najbolji!

Velika prihranitev na času, na kurivu in najboljša krma

to so največje prednosti

Zahtevajte cenike! istega! Dopisuje se slovensko!

Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII.

Motorje najboljšega sistema, mline in stiskalnice za grozdje in sadje. Železne tlačilne, stavbene potrebščine in vso železnino

dobavlja po najnižjih cenah slovenska veletrgovina z železnino FR. STUPICA v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1.

Daje po

4 1/2 %

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 1/2 % brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rentni davek plačuje društvo samo. Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesecev ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik,

Prelat A. Kalan l. r.,
preudnik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

Ponudimo vsako poljubno množino:

zarezane strešnike prve vrste

zidake, lončene peči, portland-cement najboljše vrste, samotne plošče za tlakovanje cerkva, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA.

Na zahtevo pošljemo radevolje vzorce in prospekte takoj brezplačno.

490 1

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novo skublj. K 9-00, boljša K 12-—, belo kot puh mehko skubljeno K 18-—, K 24-—, snežnobelo kot puh mehko skubljeno K 30-—, K 36-—, Pošlji. ranko po povzetju. Zamenja dovoljena proti povrnitvi poštnih. Benedikt Sachsel, Lobes 159, pri Plznu. usko3224 6-1

V Ameriko
in Kanado

zložna, cena
in varna

vožnja s **Cunard Line**

Bližnji odhod iz domače luke

Trsta: Pannonia 11. jan., 1. marca, Saxonia 23 febr. 1910.

Iz Liverpoola: Lusitania, (najboljši, največji in najlepši parnik sveta) 8. jan., 26. februar., 19. marca, 9. aprila, 7. maja, 28. maja, 18. junija, 1910., Mauretania 29. januarja, 19. februarja, 12. marca, 2. aprila, 30. aprila, 21. maja, 11. junija 1910.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

Kaj se vse v gledališču popusti,

ni moči povedati. Seveda največ pompaturjev. In kaj mislite, da smo zadnjič dobili v deset takih stvarih, popuščenih enega in istega dne! Bonboniere s Fagevimi pristnimi sodenskim mineralnimi pastiljami, kar je dokaz za to, da dame vedó ceniti vse dobro in si zatorej tudi lahko razkladamo, zakaj predstav nihče več ne moti s kašljanjem in odkašljanjem. To ravno delajo Fageve pristne sodenice, ki se povsod dobivajo po K 1-25.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV/1, Grosse Neugasse 17. 1-1

Novo! Čitaj!

Pozor kmetice in dekleta!

Najnovejšo in najboljše sredstvo za rast las in da lasje postanejo gosti in dolgi, to je

Rastol št. II.

Odstranjuje prhljaj na glavi in vsako kožno bolezen. Deluje sigurno in ga mnogi zdravniki priporočajo. Cena franko na vasko pošto 1 lonček K 3-60, 2 lončka K 5-—. Pošlji se po poštne povzetju ali če se pošlje denar naprej. Prosim, da se naroči le pri meni pod naslovom:

Lekarna pri Sv. Trojici, Dolnji Miholjaci št. 280, Slavonija.

PEKAREKOV ČAJ

Neprekosen po dobroti, finesi in dobrem okusu.

Poskusite to renomirano čajno znamko kot prvi zajutrek.

Posebno priporočljiv: Pekarekov Karlovarska malina, Pekarekov Five o'clock tea, Pekarekov High Lifts tea, Pekarekov Kone such tea.

V izvirnih zavojih à 1 K, 1-20, 2-—, 2-40 v vseh boljših specerijskih in delikatesnih trgovinah. 3434

Najnižje cene pri Janezu na Vodnikovem trgu! Priporoča se slav. občinstvu domača trgovina.

JANKO ŽELEZNIKAR

Ljubljana, nasproti Vodnikovega spomenika

kjer je vedno velika izbrana zaloga vsakovrstnega

blaga za moške in ženske obleke

od najceneje do najfinejševrste, dalje vsakovrstnih rut,

nogavic, predpasnikov, najboljše kotenine itd.

NAJNIŽJE CENE! NAJBOLJŠE BLAGO!

Ta trgovina ni v nikaki zvezi z eno pri „Janezu“ v Ljagarjevih ulicah

Izdelane postelje iz rdečega postelnega in leta, prav dobro napolnjene. Pernica ali blazina 180 cm dolga, 116 cm široka K 10-—, 12-—, 15-— in 18-—, 2 metra dolga, 140 cm široka K 13-—, 15-—, 18-—, 21-—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 5-—, 9-60 in 4-—; 90 cm dolg, 70 cm širok K 4-50 in 5-50. Izdeluje tudi po kakoršnikoli drugi meri. Tridelni modroci iz železa za eno posteljo K 27-—, boljši K 33-—. Pošlji se poštne prosto po povzetju od K 10-— naprej. Zamenja ali nasej se vzame le proti povrnitvi poštnih stroškov. 3549 1-1 Benedikt Sachsel, Lobes 910 pri Plznu Češko.

Vred prevzetja glavne-ročne-tkalnice v horách Orlických, posredn. trgovcem. krojarijem. kakor tudi zasebnikom

dolge ostanke blaga

zajamčeno brez zapake in pristno-barvno. Kanafas za postelje prevleka modri ceľir za obleke bluze in srajce, okford, flanele za srajce, modrikasto blago za domače obleke in kubinske predpasnike barbant za obleke in spodnje obleke, obeljeno platno, platnene brisače, bele ali sive, sortirano po želji in po vrsti za domačo uporabo, v dolgoti 3-15 m, v zavojih 25 m K 10-— po povzetju 3550 95-1 40-45-— „18-—“ franko.

Antonin Maršik, ručica tkalnica, Odešalce v horách Orlických, Češko.

Rujne iz platna, brez drva, obrobline: 150 cm široka, 200 cm dolga, pol ducata K 14-—, 150-— 225-— „15-—“

DOBI SE V VSEH LEKARNAH!

Herbabny-jev podfosfornato-kisli

Apneno-železni sirup

Ta je že 40 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen prni sirup. Odstranjuje sluz, pomiljuje kašelj in vzbuja slast. Pospejuje prebavo in reditev in je izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti.

Cena steklenici K 2-50, po pošti 40 vinarjev več za zavilek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev:

Dr. Hellmannova lekarna „zur Barmherzigkeit“ (Herbabny-jev naslednik).

V zalogi je še pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Boljaku, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Volikovu in Voljperku.

Varstveno zavarovan.

PURJODAL.

Jed sarsaparilla-izdelek čisti kri, pospejuje prebavo, lajša krče, kakor tudi nervozne boleti. Povsod tam, koder se jed ali sarsaparilla izdelek predpisuje, se uporablja s najboljšim uspehom.

Cena steklenici K 2-20, po pošti 40 vinarjev več za zavilek.

DUNAJ VII/1.,

Kaiserstrasse 73-75.

KAZALO.

„Domoljub“.

Pesmi.

Stran.

Vsaj je (Fr. Pavšič)	261
O pridi (Fr. Pavšič)	404
Novim moravškim zvonovom (J. M. Limbarski)	720

Članki.

Veselo znamenje	1
Potres v južni Italiji	5
Kmet v kranjskem deželnem zboru	17
Potrebe naše dežele	17
Potresi v Siciliji in Kalabriji	21
Kranjski deželni zbor	41
Ne na lim	57
Kmečki stanovski shod	81
Za kmeta	98
Glas vpajočega	121
O hišnem razrednem davku	137
Liberalna komedija	161
O naši zanemarjenosti	177
O šnopsarijah	217
Nekaj naših ran	241
Postava proti pijančevanju (Dr. Krek)	257
Mladi liberalci	258
Za izboljšanje hlevov	281
Kako je drugod s postavami proti pijančevanju?	296
Zalostne razmere kmečkega stanu	298
Spekulantje in draginja	321
Proslava Device Orleanske v vatikanski baziliki	324
Prememba lovske postave	337
Madjarska pohlepnost	341
Naša misel prodira	377
Drugi slov. protialkoholni kongres	378, 562
Liberalna stranka razkrinkana	401
Spomin na bitko pri Aspernu	404
Lažnivci in hinavci	416
Ali dajejo alkoholne pijače kaj moči	426
Povzdiga kmetijstva	427
Liberalna stranka se mavsa	441
Zivel dr. Šusteršič	456
Skrbi in huda leta more ubogega kmeta	481
Mažarska komedija	487
Za ljudstvo	521
Slovenskemu ljudstvu	538
Slovensko ljudstvo odobruje delo slovenskih in čeških kmečkih poslancev	561
Za ljudske pravice	577
Ne bo nič	601
Brezverski barcelonski roparji, požigalci in morilci	617
Glasovi z Velehrada	618
Ob stoletnici slavnih tirolskih zmag	612
O naši mladini	641
Goriške volitve	657
Po cigansko	681
Vernikom	684
Moko so podražili	617
Dvoje veličastnih zborovanj v enem tednu	698
Mačeha	713

Odločnost in samostojnost	737
Naš deželni zbor	753
Pot k edinosti	777
Živela vseslovenska S. L. S.	793
Lovski zakon	795
Združena Slovenija	817
Zadružna šola	818
Železnica Brežice-Rudolfovo	833
Južna železnica	857
Državni proračun	873, 937
Lojeva sveča	897
Slovenski očetje in matere	897
Proračun za leto 1910	913
Orli knezoškofu	917
Zboljšanje travnikov	953
Ali se boste že zdramili	953
Nove volitve	977

Vestnik kmečkih zvez.

1, 18, 42, 57

Političen pregled.

2, 43, 58, 81, 98, 122, 137, 161, 178, 201, 218, 242, 258, 283, 299, 322, 338, 361, 377, 402, 416, 442, 458, 482, 497, 522, 539, 563, 601, 619, 641, 657, 681, 699, 713, 737, 754, 778, 796, 819, 836, 858, 875, 898, 904, 938, 954, 978
--

Izobrazbi.

Dr. Franc Detela	2
Kaj bi dobili, če bi dobili slovensko vseučilišče	60
Janko Kersnik	99
O Bosni	201
Iz preteklosti Bosne-Hercegovine	281
Franc Jaklič	346
O kmečkih uporih	426
Nekaj o Macedoniji	532

Listek.

Zadnji dnevi Jeruzalema, zgodovinska po- vest 3, 20, 44, 60, 82, 99, 123, 138, 163, 179, 203, 219, 243, 260, 283, 300, 223, 339, 363, 379, 403, 419, 443, 459, 483, 498, 523, 540, 563, 579, 603, 620, 643, 683, 699, 715, 737, 755, 779, 796, 820, 837, 860, 876, 899, 915, 939	
Nesrečen zaslužek (Ivo Česnik)	220
Peter Majr, junaški Tirolec	601
Skrivnost najdenke, povest, spisal Reim- michl	955, 978

Narodno gospodarstvo.

Posebne določbe za posamezne kužne bolezni po novih postavah	90, 108
Ali dajejo alkoholne pijače kaj moči	131, 227
Za živinorejo	20
Živinski kužni zakon	307
Povzdiga kmetijstva	371
Zadružna zveza v Ljubljani	450
Za kranjske živinorejce	506

Povzdiga živinoreje	531
Kranjska deželna vinarska zadruga v Ljubljani	548
Vinorejstvo	572
Naša živinoreja	963

Slike.

Del mesta Mesine pred potresom	24
Del mesta Mesine v razvalinah in ognju	25
Ognjenik Stromboli v Sicilskem potresnem ozemlju	63
Angleški kralj in kraljica	244
Hilmi paša in Kamil paša	260
Prejšni in sedanji turški ministrski predsednik	000
Fr. Lentini, mož s tremi nogami	261
Edhem paša	321
Tewfik paša	323
Rifaat paša	323
Devica orleanska	325
Novi sultan Mohamed V.	339
Prejšni sultan Abdul Hamid	339
Rumunski kralj Karol ob 70-letnici njegovega rojstva	339
Vila Allatin, ječa bivšega sultana	379
Jožef Spekbacher	382
Andrej Hofer	382
Pater Joahim Haspinger	382
Sultan Mohamed V.	578
Ahmed Riza	578
Odstavljeni šah	602
Ahmed Mirza, novi perzijski šah	605
Pogled na Teheran	607
Šahova telesna straža	611
Zemljevid Španske in dela sosednje Afrike	618
Zemljevid bojišča pri Melili	625
Perzijan	642
Dubrovniki v Dalmaciji	658
Prelat Rozman	663
Zrakoplovec Latham pade drugič v morje	608
Zeppelinov zrakoplov nad Bodenskim jezerom	700
Lilienthalove peruti	703
Zrakoplovec Blieriot leti čez morje na Angleško	708
Vojvodina Zofija Hohenberg, prestolonaslednikova soproga	819
Zunanjščina tovarne novoizumljenih motornih voz v Omahi, Amerika	835
Notranjščina tovarne novoizumljenih motornih voz v Omahi, Amerika	839

Razgled po domovini.

6, 23, 45, 62, 84, 101, 124, 141, 164, 179, 204, 220, 245, 262, 285, 302, 325, 341, 355, 383, 405, 420, 445, 461, 485, 500, 524, 541, 565, 579, 582, 604, 622, 645, 662, 685, 701, 716, 740, 756, 780, 797, 821, 839, 861, 877, 900, 916, 940, 959, 979

Za kratek čas.

13, 28, 51, 69, 91, 109, 132, 146, 228, 268, 290, 308, 484
--

„Naš kmečki dom“.

Članki.	Stran.
Gospodarska izobrazba in kmet	73
Pamet je boljša kot žamet	74, 154, 234
Puti ima tudi prihodnjost	75, 315
Mlečna hrana, najboljša hrana	76
Naše kmečko dekle	77
Něga lās	78
Jedro agrarnega vprašanja	153
Slovenke na stražo	157
Naše kmečke krčme	158
Zemljiška odveza	233
Beton	233, 394, 475
Tlačanstvo	313
Pašniki za govejo živino	314
Vse v loterijo	316
Kmečkemu ženstvu v premislek	316
Otroški vrtec v Dekanih	317
Testament	393

Stran.	Stran.
Državni proračun	394
Najcenejša in najboljša hrana	396
Zdravje naša glavica	397
Slovenski živinorejci v Pinogavu	473
O snagi	478
Pomagati si moraš znati	479
Služnosti ali servitute	553
Draginja živil	555, 635
Ne sramotimo sebe	556
Pomagaj bratu	556
Posredovalnica za živino	557
Skupna zemljišča ali gmajna	633
Skupno delo	634
O dekliški lepoti	638
Kje naj začnemo, da izboljšamo naše kmetijsko stanje	730
Letošnja košnja	731
Otroci naj se učijo	731
Berači	732

Stran.	Stran.
Čebelarstvo	733
K vzgoji mladine	734
Nekaj splošnih opazk za kuhinjo	735
Posestva na dražbi	809
Kmečke sestre	813
Zboljšanje pašnikov in živinoreje	889, 969
Pri Švicarskem sirarju	891
Po stari pravdi	892
Naš pekel	971

Listek.

Radl denarja	150
Na deželi	236
Vesela svatba	78
Očetovo pismo	398
Povest o zvesti kraljici (Prosto po Odiseji)	479, 550
Pod lipo	557
Med ljudstvom	636

„Društvenik“.

Članki.	Stran.
Društvenik	33
Cerkev in kultura	33, 114
Društveni vestnik 36, 116, 196, 277, 358, 518, 596, 679, 774, 853, 933	
Zgodovina naše monarhije pod vlado ce- sarja Franca Jožefa I. 193, 273, 353, 433, 437, 519, 593, 673	
Alkohol	274
Naša izobraževalna društva spomladi	276

Stran.	Stran.
Zlata doba	277
O kmečkih uporih	354
Zidovstvo v Avstro-Ogrski	433
Skupščina	512
Za vero sv. Cirila in Metoda	594
V Kamnik	579
Umetnost v izobraževalnih društvih	598
Par besedic o izseljevanju	675
Francoska revolucija, njen pomen v zgo- dovini Evrope	677, 769

Stran.	Stran.
Dvojno slavlje pri Sv. Gregorju	679
Papežstvo in zgodovina	850
Kratka zgodovina židovstva in njegove plemenske lastnosti	929
Sestanek voditeljev S. K. S. Z.	931

Slike.

Brzotiskalni stroj	595
Rotacijski stroj	598

„Raširjati dobre časopise je apostolsko delo.“
(Ketteler, škof.)

Novi naročniki „Domoljuba“

v

(kraj):

ki jih je nabral

(me nabravca):

Štev.	Ime	Kraj	Plačal	
			K	h
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				

Štev.	Ime	Kraj	Plačal	
			K	h
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				

H. SUTTNER

Ljubljana, Mostni trg
razpošilja: ure, zlat-
nino in srebrnino
na vse kraje
sveta, obrnite
se zanesljivo
na domačo
slov. trgovko

Veliki novi
cenik zastoj.
Novost:
Ploščnata,
tenka, prava
nikelnasta
Anker-Ros-

Yepf ura na 6 kamnov, po-
krovi os tanejo vedno beli,
prav nat ančno 36 ur idoča.
K 4-50. Srebrne ure od 6 K naprej.
Velečno jamstvo - Ako blago
ne ugaša, se denar vrne nazaj
Sokolske veržice s slov. trahovi
nikelnasta K 1-20,
srebrna . . . 5-.

2172 21-1

Budilka s stolp- nim zvoncec

in bitno opremo, i kakovost, 3 uteži, bje pol in cele ure, budi z glasnim zvoncec, meklem kazalnikom, v poliranem okroglem okviru, 30 cm premer K 6-., s ponoči svetlečim kazalnikom K 6-50 8 letno jamstvo. Zamena ali denar nazaj. Razpošilja po povzetju.

Maks Böhnel

Dunaj
IV., Margaretenstrasse 27/19
Urar, sodnijsko zaprisežen cenilec. Ustanov. 1840
Zahtevajte moj veliki cenik s 5000 slikami, kateri se pošlje vsakomur zastonj in franko ne da bi se sililo kupiti. 2799 b

Razširjajte Domoljuba.

Najnižje cene pri „Janezu“ na Vodnikovem trgu! Priporoča se slav. občinstvu domača trgovina
JANKO ŽELEZNIKAR
Ljubljana, nasproti Vodnikovega spomenika
kjer je vedno velika izbrana zaloga vsakovrstnega
blaga za moške in ženske obleke
od najcenejše do najfinije vrste, dalje vsakovrstnih rut, nogavic, predpasnikov, najboljše kotenine itd.
NAJNIZIJE CENE! NAJBOLJŠE BLAGO!
Ta trgovina ni v nikakoli zvezi z obo pri „Janezu“ v Ljugarjevih ulicah

**Dobro!
Poceni!**
Nikel remont. ura K 2-50
Amerik. roskopfura . . . 3-
Švicar. roskopfura . . . 4-
z dvoj pokrovom . . . 6-
prist. srebr., c. kr. . . .
puncirana . . . 7-
Izvirne Omegaure . . . 18-
Stenake ure, 70 cm . . . 7-
Z budi ko in bitno opremo . . . 10-
Z godbo, budilko in bitno opremo . . . 14-
Svarcvaldska ura s kukavico . . . 5-
Budilka, nikel, 19 cm visoka . . . 2-
Budilka stolp. zvoncec. 5-
3letno jamstvo. Zamena ali denar nazaj. Razpošilja po povzetju.

Maks Böhnel

Dunaj IV., Margaretenstr. 27/19.
Urar, sodnijsko zaprisežen cenilec. Ustanov. 1840.
Zahtevajte moj veliki cenik s 5000 slikami, ki se pošlje vsakomur zastonj in franko ne da bi se sililo kupiti.

Posteljna vlaga.

Odstanitev takoj z uporabo „VSTANI“, zekonito zavarovano. Starost in spol se ne poznata. Knjižico pošlje zastonj. „Zavod Aesculap“ 431, Regensburg, Bavarsko. 2284 32-1

Puške!

Lancaster . . . od K 28-
Flabertpuške . . . 8-50
Pištole . . . 2-
Samokresl . . . 5-
Poprave ceno. Ilustrirani cenik franko. 870
F. Dušek, Opatovo 123, Češko.

Nervozni, bolni na želodcu, srcu ali prsih, ali oni, ki trpe na pomanjkanju spanja, omotici, tresenju, epilepsiji, naj pijo vsak dan mesto kave Rosen-ovkreplini in redilni čaj teon. Karton K 1-10, 6 kartonov K 6-.. Najmanjše naroč. 2 kart. Glavna zaloga: Lekarna Filip Rosen v Siltzederle 81/22 pri Dunaju, H.-avstri. 1960 1

V Ameriko in Kanado
slozna, cena in varna
vožnja's
R 2927
Cunard Line

Bliznji odhod iz domače luke
Trsta: Pannonia 11. jan., 1. marca, Saxonia 23 febr. 1910.
Iz Liverpoola: Lusitania, (najboljši, največji in najlepši parnik sveta) 8. jan., 26. februar., 19. marca, 9. aprila, 7. maja, 28. maja, 18. junija, 1910., Mauretania 29. januarja, 19. februarja, 12. marca, 2. aprila, 30. aprila, 21. maja, 11. junija 1910.
Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odisek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

UČENCA sprejme takoj za mizarski obrt J. Kralj mizarski mojster v Trzinu, Gorenjsko.

Samo 6 dni
LJUBLJANA HAVRE NEW-YORK

Francoska prekomorska družba. Odhod iz Ljubljane vsak torek. Vožne liste in pojasnila daje amo 383 26-1

ED. ŠMARD obl. konces. potov. pisarna Ljubljana, Dunajska cesta 19 nasproti znane gostilne pri „FIGOVCU“

Novo! Čitaj!
Pozor kmetije in fantje!
Najnovejši in najboljši sreda vo za rast las, brk in brade je
Rastol št. I.
Deluje, da brke in brada postanejo gosti in dolgi, odstranijo prhljaj in vsako dr go kožno bolezen z glave. Naroči naj si saka dr žina. Del je sigurno in ga mnogi zdravniki priporočajo. Imam mnogo zahvalnih in priznanih pism. Cena na vsako p štoto franko. 1 lonček K 3-00, 2 lončka K 5-.. Pošilja se po poštnem povzetju ali če se pošlje denar naprej. Prosim, da se naroči le pri meni pod naslovom:
Lekarna pri Sv. Trojici, Dolnji Miholjac št. 200, Slavonija.

NAJBOLJŠI ČEŠKI IZVOR!

Geneno posteljno perje!
1 kg sivnega skubljenega, do- brega perja . . . K; 1 kg boljšega K 2-40, polbelega K 2-60, belega 4 K, belega skubljenega K 4-10, 1 kg izredno finega, snežnobelega, skubljenega K 4-40 in 5 K; 1 kg sivnega paha 3 K in 7 K; 1 kg belega paha 10 K; najfinejši prani puh 12 K - Pri odjenju 5 kg se pošlje franko 100- 50-1
zelo napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega belega ali rumenega nanking-bлага, i perutca, 100 cm dolga, 111 cm široka z z blazinama, vsaka 90 cm dolga in 5-cm široka napolnjena z jako lepim, mehkim perjem 10 K, z izredno finim polpuhom 20 K, z najfinejšim sivim puhom 34 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K; blazine 8, 8-50 in 4-.. Za neprim. denar nazaj. Zamenjava dopustna. Po povz. od 12 K višje franko.
S. BENISCH v Dešenici št. 71, Cechy.
Ceniki zastoj in franko.

Pozor, kmetice in dekleta!
V moji lekarniški praksi, katero zvršujem že čez 25 let, posrečilo se mi je, izniti najboljše sredstvo za rast las, to je **Kaplor** št. 11. Hl de-uje, da ostanejo lasje gosti in dolgi in odstranjuje prhljaj (luskinje) na glavi. Cena (franko n- vsako pošto) 1. lonček 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. - Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom P. Jurijčič, lekarnar. Pavac št. 65, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem .3298b

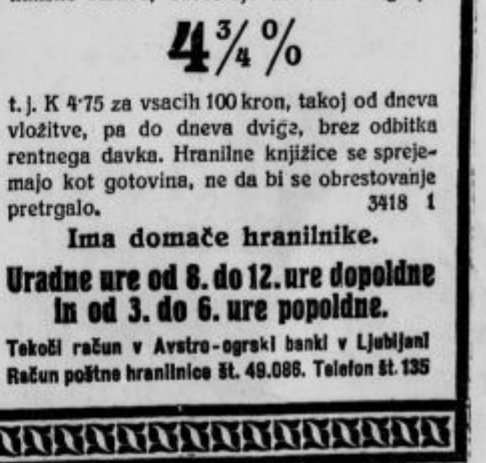
Tvrđka Peter Kozina & Co.
družba z o. z. 2931
v Ljubljani, Breg št. 20
kupi vsakovrstne
ZOBOTREPERCE
in plačuje lepo robo po visokih cenah.
Izdelovalci in prekupci pošljite vzorce s cenami.

Nikake plešavosti
Nikakega izpadanja las
Nikakega prhljaja
po kratki uporabi moje oblast-
veno zavarovane Ella-nomade
za rast las in brade. Sirogo
reelno! Uspeh presenečen! Stari
in mladi, gospodje in dame naj
vporabljajo samo Ella-nomado
za rast brade, las in obrvi. Ne-
škodljivost zjamčena! Varuje
pred prezgodnjo osivelostjo,
daje lasem čudovit lesk in pol-
nost. Mnogostevina priznanja
pisma iz vseh delov sveta. Od-
likovana: Paris 1909 s častno
diplomo, zlato kolajno in
častnim križcem. Dobiva se
pri gospej: Kamili Mitsky, Ma-
ribor (Stajarsko), Goethejeva cesta 2s - Naročila samo-
proti povzetju ali ako se pošlje denar naprej. Cenaz
1 lonček K 2- in K 3-00, 3 lončki K 5- in K 8-50.

Glavna posojilnica

reg. zadr. z neom. zav. v Ljubljani,
pisarna na Kongresnem trgu št. 15 nasproti
nuške cerkve, obrestuje hranilne vloge po
4 3/4 %
t. j. K 4-75 za vsacih 100 kron, takoj od dneva
vložitve, pa do dneva dviga, brez odbitka
rentnega davka. Hranilne knjižice se spreje-
majo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje
pretrgalo. 3418 1
Ima domače hranilnike.
Uradne ure od 8. do 12. ure dopoldne
in od 3. do 6. ure popoldne.
Tekoči račun v Avstro-ogreki banki v Ljubljani
Račun poštne hranilnice št. 49.086. Telefon št. 135

„Jekarni pri Apostolu“ v Budapešti, Józsefstr. 64, Depot 29.

112

3289

Ako kašljate

ali težko sopete (astma), poskusite

slavonski želiščni sok iz orlove lekarne v Pakracu.

Z izbornim učinkom istega boste gotovo zadovoljni. Tudi otroci ga vzamejo radi, ker ima prijeten okus. — Ako bolehte na

želodčnih boleznih

ali na boleznih na črevih, potem zahtevajte v lekarnah znamenito znane

pakraške želodčne kapljice

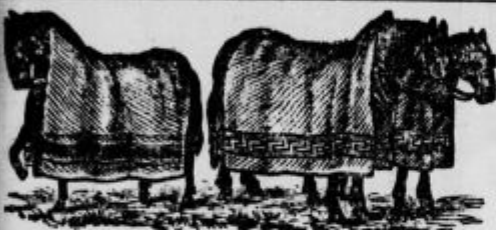
in iznebili se boste kmalu boleznih.

Cena: 1 steklenica slavonskega želiščnega soka K 1-20,
1 " pakraških želodčnih kapljic " 1-10.

Kdor si teh ne more nabaviti v svojem stanovišču, naj isto naroči iz centrale

Lekarna „PRI ZLATEM ORLU“ v Pakracu (Hrvatsko).

Po pošti se ne pošilja izpod 2 steklenic.

Združene tovarne za volnino prodajajo letos topet izključno po meni 4000 komadov takozvanih

vojaških kocev za konje

za ceno le K 4-40 komad in K 8-60 za par 6 parov franko na dom) naravnost na lastnike konj. Ti debeli, trajno trpežni koci so topli kot kožuhovina, temnosivi, okoli 150/200 cm vel ki, torej lahko pokrijejo celega konja. Razločno pisana naročila, ki se izvršujejo le po povzetju ali če se denar pošlje naprej, naj se pošljejo na

STEINER-jevo komisijsko razpošiljalnico združenih tovarn za koce

Dunaj II, Taborstrasse 27 G.

Ceniki na željo zastoj in franko. — Za neugajajoče se zavežem vrniti naprej poslani denar.

Mnogoštevilna priznanja in naročila so došla od kobilarne v Radavcu, Komarno in Brody, župnika

Kolarja Tutz, dr. Vračuna, odvetnika v Varasdu, posestnika Weidbergerja Ilosva, Grünwalda, Zor-

zovak, Rotter Lichten, pl. Mroczkowski-ja Dobro-

tany, Rosenauerja Zg. Moldava, Hahlissa Manken-

gorf, Schenka Gerlsdorf, lastnika umetnega mlina, 996 Fohringerja in dr. (1)

: Suhe gobe :

češminjevo lubje, arniko, lipovo in bezgovo cvetje, sladke koreninice, korenine in perje od beladone in malih noric (lesjaka), jerternik, tršljik, podlessek i. t. d., kupuje

V. H. Rohrmann

v Ljubljani sv. Petra cesta št. 28 in v Novem mestu, Ljubljanska cesta št. 37.

2068 1

Kuverte s firmo,

- - pisma, - -

- račune itd -

izvršuje natančno po

: naročilu :

: Katoliška :

: tiskarna :

v Ljubljani.

PLEVA & COMP.

tovarna za stroje in motorje

Tel. 13.919 Dunaj XVII., Wattgasse 80. Tel. 13.912.

Motori za bencin, petrolin in pum.

Patentirani motorji za rudn olje in

254 (Rohöl- und Sauggas-Anlagen). 12 1

Parni motorji 1-3 v pro HP in uro 10-100

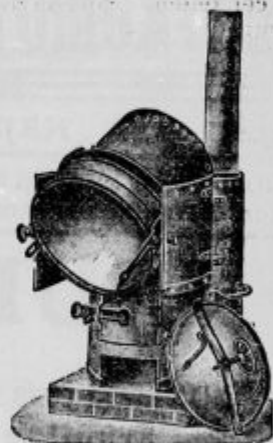
Najnižje cene! Najugodnejši pogoji!

Izurjeni kraj. zastopniki se iščejo!

Brzoparilniki za krmo 'ALFA' so najbolji!

Velika prihranitev na času, 2995
na kurivu in najboljša krma 12-1
to so največje prednosti
Zahtevajte cenike! istega! Dopisuje se slovensko!

Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII.

Daje po

4 1/2 %

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje - po 4 1/2 % brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rentni davek plačuje društvo samo. Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predjme na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesecev ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik,

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

2553

Motorje najboljšega sistema, **mline in stiskalnice** za grozdje in sadje. **Železne**
blagajne, stavbene potrebnosti in vso drugo **železnino**
 dobavlja po najnižjih cenah slovenska veletrgovina z železnino **FR. STUPICA** v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1.

All ste že dobili fonografske zastonje?

2162 6-1

Da povsod vpeljem svoje izborne najnovejše valjarje, imenovane „Goldhart“, sem se odločil, da razdelim 2500 fonografov. Zahtevajte prospekt, obenem vpošljite 10 vinarско znamko in lahko prejmete zastonj in colnine pristo krasen koncertni fonograf. **1. fonografski uvoz C. Löwin** Dunaj VI., Gumpendorferstr. 111.

AMERIKA

Kdor se za **AMERIKO** zanima

dobi na željo

brezplačno poizniti za najboljšo vozilo v Ameriko

CESARSKI PARNIKI:

Kaiser Wilhelm II. dolg 215 metrov
 Kronprinzessin Cecilie dolg 215 metrov
 Kronprinz Wilhelm dolg 202 metra
 Kaiser Wilhelm der Grosse dolg 198 metrov

pripeljejo potnike v 6 do 7 dneh iz Bremena v Newjork.

Odhod iz Bremena vsak torek.

Ti cesarski parniki vozijo edino le iz Bremena; kdor se hoče voziti na cesarskih parnikih, more potovati sigurno brez zaprek, ker nima nihče pravice, da bi mu to zabranil. Vsakemu je dano na prosto voljo, da sme za svoj denar, na lastne stroške potovati kamor hoče.

F. Missler, Bremen, Bahnhofstrasse št. 30.

Odpreda popotnikov od Bremena v Ameriko, Avstralijo in Afriko. 3405 4-1

Najnižje cene! Dobra postrežba!

: TEODOR KORN :

pokrivalec streh in klepar ter vpeljavec vodovodov, Ljubljana, Slomškove ulice št. 3 in 10 ter lastnik že 86 let obstoječe trgovine Josip Stadler v Ljubljani, Stari trg št. 9, se priporoča za napravo vseh v njegovo stroko spadajočih del. - Glavno zastopstvo za slovenske dežele za najnovejšo razsvetljivo „Brikettid“-luč, oblastveno dovoljena za upeljave v stanovanjih, gostilnah, prodajalnah itd. Najcenejša luč brez vsake nevarnosti najenostavnejša oprava. Lčni mali aparati se napolnjujejo z malimi „Brikettid“-kosi ter vodo. Vsa pojasnila in prospekte dobi na željo vsakdo pri meni brezplačno. (1909) 4-1

ELEKTROMOTORE IN DINAME

z najmanjšo porabo toka in moči dobavlja najboljše in najceneje 3312 1-1

Brigitienau-ska elektrotehnična tovarna Dunaj XX., Wintergasse šte. 18-25. Izvršitev kompletnih električnih naprav dveletno jamstvo, nizke cene, zelo ugodni plačilni pogoji.

NAJBOLJŠA IN NAJSIGURNEJŠA PRILIKA ZA STEDENJE!

Denarni promet do 31. decembra 1908 čez 72 milijonov kron.

Lastna glavica K 420.537.92

Stanje vlog dne 31. majnika 1909 čez 20 milijonov kron.

LJUDSKA POSOJILNICA

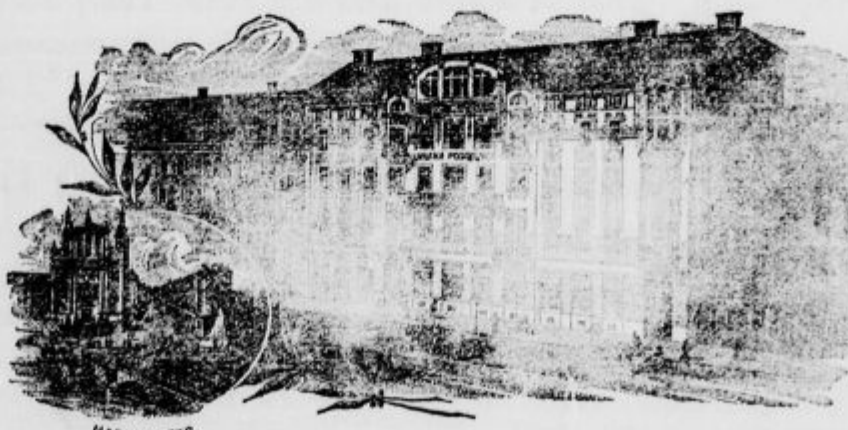
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta šte. 8, pritličje, v lastni hiši na protihoteľa „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakęga odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih 4.50 kron na leto.

MARJIN TRG

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošno-hranilni položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadružnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poročstvu) in zastavi vredn. papirjev. Menjice se najkulant. eskomptirajo.

Dr. Ivan Šušteršič, predsed. Josip Šiška, stolni kanonik, podpredsed. Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu n. L. Fran Povše, vodja, graščak, državni in deželni poslanec. Anton Kobl, posestnik in trgovec, Breg p. B. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trg. in obrt. zbornice in hišni posest. v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posestnik in blagajnik „Ljudske posojilnice“. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. Gregor Šilbar, župnik na Rudniku.